

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

Pablo escribe a la iglesia de Roma

¹ Nguetscö e Pablo. O mbëpjizü e Jesucristo. O 'ñembgüegö Mizhocjimi rá ma nu c'ua ja ra ndäcjä rá ma, rá ma zopjü yo nte rá xipjiji nu jña angueze, nu me na jo.

² Nguejne jña nu ya vi mama Mizhocjimi cja o jña angueze. Ngue c'o profeta c'o o dyopjü c'e jña'a c'ü. ³ Nu jña Mizhocjimi nu me na jo, mama ja cja c'ü nu T'i. O ëjë nza cja 'na nte cja ne xoñijö mü. Mi ngueje 'naja o mboxbëche e David. ⁴ O Espiritu Mizhocjimi me na zëzhi, o tsjapü o nanga c'ü nu T'i 'ma ya vi ndü. A cjanu o 'mãrã ngueje o T'i Mizhocjimi. Nujnu ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmugöji. ⁵ E Jesucristo o nugü na jo. O ndäcjä rá cja o bëpji angueze. Ngue c'ua ra 'ñejmeji, ra dyätäji angueze, yo nte yo cãrã texe cja ne xoñijö mü. A cjanu ra mamaji me na jo, me na nojo e Jesucristo. ⁶ Xo nzitjots'ügueji dya, xo o zon'c'üji e Jesucristo.

⁷ Nuts'c'ejí ín cãrãji a Roma, rí pen'c'ejí ne xiscömã, rí bö'tc'üji Cjimi. Me nets'ejí Mizhocjimi. O zon'c'ügueji o tsja'c'üji o nte angueze. Mizhocjimi c'ü mi Tataji 'ñe e Jesucristo c'ü ín Jmuji me ra nuc'üji na jo, xo ra tsja'c'üji dya pje rí tsjijñiji.

Pablo quiere visitar Roma

⁸ C'ü ot'ü rá xi'ts'iji dya: texe cja ne xoñijö mü mamaji que ín ejmeji e Jesucristo. Nguec'ua rí nädä e Jesucristo rgá unü na pöjö ín Mizhocjimiji.

⁹ Ngue Mizhocjimi c'ü rí pëpigö co texe ín mü'bü; rí mama yo na jo jña c'o mama ja cja c'ü nu T'i. Mizhocjimi pãrã na jo, 'ma rí ötügö Mizhocjimi, dya rí jyombeñets'üji. ¹⁰ Rí ötügö Mizhocjimi, 'ma ra ne angueze, rá magö rá ma zenguats'üji. Ya mezhe rí ne rá ma'a. ¹¹ Rí ötügö angueze a cjanu, na ngueje me rí ne rá chjëji. Rí ne rá jí'ts'iji c'ü ya xo o jítsi Mizhocjimi, c'ua ja cja angueze, ngue c'ua xo ra zëzhi ín mü'büji. ¹² Nu c'ü rí mangö dya, rí ne rá bübü c'ua ja ín cãrãji ngue c'ua ra mäjã ín mü'bügö. Xo 'ñetsc'ejj xo ra mäjã ín mü'bügueji na ngueje nde 'natjo c'ü rí ejmeji rí texeji.

¹³ Mi cjuarmats'ügöji. Rí negö rí pãrãji, mi ne na puncjü ro ma'a. Pero hasta nudya dya be sö rá ma. Rí ne rá ma ngue c'ua c'ü rí pëpi Mizhocjimi ra tsja'c'üji rí zëzhiji, c'ua ja xo nzi rvã cja'a 'ma mi nzhodügö cja yo dyaja jñiñi. ¹⁴ Ni jyodü na puncjü rá zopjü c'o ña griego. Dya nguextjo yo, xo texe yo nde ña nandyo jña. Ni jyodü rá zopjü c'o pjëchi ra xörü 'ñe c'o dya pjëchi ra xörü. ¹⁵ Nguéc'ua me rí ne xo rá ma xi'ts'iji nu o jña e Cristo, nu'tsc'ejj ín cãrãji a Roma.

El poder del evangelio

¹⁶ Me rí mápägö ne jña nu mama ja cja e Cristo, na ngue me na jo. Yo nte 'ma ãrãji ne jña, Mizhocjimi me pëpji na zëzhi ngue c'ua ra 'ñeme libre cja c'o na s'o texe c'o ra 'ñejme. Ot'ü ra dyärã c'o menzumü a Israel ra jogü o mü'büji. Nuc'ua xo ra dyärã c'o dyaja nte, xo ra jogü o mü'büji. ¹⁷ Nu na jo jña jítsiji ja ga sö ra mama Mizhocjimi ya na jozüji dya a jmi angueze. C'ü ra mama Mizhocjimi na jozüji, ni jyodü rá ench'e ín mü'büji

e Jesucristo. Y sido rá ejmeji angueze. Je ga cjanu va t'opjü cja o jña Mizhocjimi: “Nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü angueze, nuc'ü, ra mama Mizhocjimi ya perdonao; dya tû nzhubü dya c'ü. Xo ra bübüttö c'ü, na ngueje ejme”, eñe.

La culpa de la humanidad

¹⁸ Ya 'mārã na jo, Mizhocjimi a jens'e me ra tsjapü ra sufrido c'o dya sũ angueze, c'o cja na s'o. Jo pārãji c'ü na cjuana c'ü ne Mizhocjimi ra tsjaji, pero cjaji c'o na s'o. ¹⁹ Pārãji ja cja Mizhocjimi. Nguetsjẽ angueze o jíchiji. ²⁰ Mizhocjimi me na zẽzhi; dya sõ rá jandaji angueze. Pero ndeze 'ma o dyät'ã Mizhocjimi e jens'e 'ñe ne xoñijõmü, yo nte pārãji bübü Mizhocjimi. Pārãji me na zẽzhi angueze. Na ngueje unüji ngüenda texe yo o dyät'ã c'ü. Nguec'ua 'ma ra tjünpü nguarü c'o cja na s'o, dya ra sõ ra mamaji c'ü dya mi pārãji ja ga cja Mizhocjimi. ²¹ Zõ xi mi pārãji Mizhocjimi, dya mi cjapüji ngüenda. Dya xo mi unüji na pøjõ. O pjeñeji c'ü mi cijijñiji, dya pje mi muvi. A cjanu, mi nzhodüji cja bëxõmü; ya mi ojtjo jya's'ü cja o mü'büji. ²² Mi cjapüji me mi pārãji. Pero o zädã c'ü dya cja mi pārãji Mizhocjimi. ²³ Dya cja ma't'üji Mizhocjimi c'ü me na nojo c'ü dya sõ ra ndü'ü c'ü ra ojtjo. O mbürü o dyät'ãji nu c'o ro ma't'üji. O dyät'ãji o ts'ita, o ts'inana c'o jñetse nza czjgõji rí nteji, maco rí tũ'üji. Nde dyät'ãji o ts'ita yo 'ñetse nza cja s'ü'ü. Nde o dyät'ãji o ts'ita yo tũ nziyo o ngua, y yo cjüt'ü o pjeme. Ngueje yo o ma't'üji yo nza cja 'ma ri ngueje Mizhocjimi.

²⁴ Nguec'ua Mizhocjimi o jyëzi c'ua o tsjaji texe c'o na s'o c'o mi ne o mü'büji. Mi põtma tsjaji c'o

na s'o c'o me 'na tseje. ²⁵ Mizhocjimi o jyëzi o tsjaji a cjanu c'o na s'o, na ngue anguezeji ya vi jyëziji Mizhocjimi c'ü ixna cjuana c'ü o dyät'ä texe. Nujyo o dyät'ä Mizhocjimi nguejyo o ma't'üji yo. Mizhocjimi dya cja ma't'üji. Nguetjo angueze me na jo'o; me na nojo. Ni jyodü sido rá ma't'üji. Je rga cjanu.

²⁶ Na ngue c'ü mi cjaji a cjanu, Mizhocjimi o jyëzi c'ua me xe ne'e o cuerpoji c'o me na s'o. C'o ndixü dya cja mi ne ro mimivi co o xïraji. Mi obütsjëji c'o nu mirixüji. ²⁷ Je xo ma cjatjonu c'o bëzo. Dya cja mi mimivi co o suji. Mi obütsjëji co c'o o mibëzoji. Me mi pötma neji o cuerpoji c'ü ro tsjaji c'o na s'o. Mi cjaji me 'na tseje. C'ü na s'o c'ü mi cjaji ngue c'ü je tsjapü me go sufrido o cuerpoji.

²⁸ Dya cja mi ne ro mbârâji ja ga cja Mizhocjimi. Nguéc'ua Mizhocjimi o jyëziji c'ua ro nguiññiji o pjeñeji c'o na s'o, c'ü dya cja ro sö ro tsjaji c'ü na jo. Me ma s'o mi cjaji c'o me 'na tseje. ²⁹ Me mi cjaji c'o dya jo. C'o bëzo mi tsäjâji ndixü; c'o ndixü mi tsäjâji bëzo. C'o mi pë's'i c'o dyaja, mi nepeji. Y mi cijñi na s'o o pjeñeji. Me mi pötma envidiaji c'o o minteji. Me mi pöt'üteji. 'Ma ra zöji jña'a, me ma s'o ma santeji. Me mi pjëchiji ra dyonpü o dyoji. Me mi nuji na ü c'o o minteji. Me mi pötma mbechpetsjëji c'o o dyoji. ³⁰ Mi xosp'üji bëchjine c'o o minteji. Mizhocjimi ya me mi nuji na ü c'ü. Me na s'o jña ma ndünrüji. Me mi cjapüji na nojoji. Me mi cjapüji me na joji. Mi jodüji pje xe ro tsjaji c'ü xenda na s'o. C'o o tataji, dya cja mi ätäji. ³¹ Dya cja xo mi cijñiji c'ü na jo ngue c'ua ro tsjaji. Dya cja xo mi cumpleji c'ü mi mamaji. Dya cja xo mi

s'iyaji o menzumüji. Dya cja xo mi perdonaoji c'o o minteji. Dya mi juentseji c'o o minteji ngue c'ua ro mbös'üji. ³² Je ma cjanu ma tsja c'o nte, y je xo ga cjanu ga tsja dya yo nte. Me cjaji c'o na s'o, zö pãrãji mama Mizhocjimi ni jyodü ra ndü c'o. Dya xo nguextjo cjaji a cjanu, me xo mápãji c'o cja c'ua nzi ga tsja anguezeji.

2

Dios juzga conforme a la verdad

¹ Nu'tsc'eji, zö cjó c'o ri ngue'tsc'eji, dya rí tsjijñiji c'ü dya in tûji nzhübü. Nu'tsc'eji me in so'büji yo in minteji. Pero nu c'o cja in minteji, xo in cjatjogueji. In mamaji c'ü dya jo c'o cjaji. Dya xo jo c'o in cjagueji. ² Rí pãrãji me na jo'o c'ü cja Mizhocjimi. Me ra jñünpü ngüenda c'o cja'a c'o ya ró xi'ts'iji. Ra tsjapü ra sufridoji. ³ Nu'tsc'eji me in so'büji c'o dyaja c'o me cja c'o na s'o. Nde 'na ma cjajtjots'üji in cjaji c'o na s'o. ¿Cjo in cjijñiji, dya xo ra jñün'c'ügueji ngüenda Mizhocjimi? ⁴ Mizhocjimi me na jo, me pëscöji paciencia yo rí cjagöji. ¿Cjo in cjijñiji c'ü dya ra fastidiao? ¿Cjo dya in pãrãji dya, me pëscöji paciencia ngue c'ua ra nzhogü in mü'büji? Pero in cjaþüji c'ü dya ni muvi c'ü ni mbëscöji paciencia. ⁵ Me na me in mü'büji. Dya in ne ra nzhogü in mü'büji. Me sido in cjagueji c'o na s'o c'o rguí sufridogueji nu pa 'ma ra jñüncüji ngüenda Mizhocjimi, texe c'o ró cjaji. C'e pa'a c'ü, ra ñetse me na jo rgá jñüncüji ngüenda Mizhocjimi. ⁶ Ra tsjapü ra sufrido nu c'o cja na s'o. Nu c'o cja na jo, ra unüji c'ü na jo. ⁷ Bübü c'o te'be Mizhocjimi ra tsjapüji ra jogüji c'ua ja xo nzi ga cja angueze na

jo. Jodüji c'ü ra mama Mizhocjimi cjaji na jo. 'Ma dya ra tögüji rgá tsjaji c'ü ne Mizhocjimi, angueze ra unüji 'ma c'ü ra bübüjtjoji, dya ra ndüji. ⁸ Pero bübü c'o dya ne ra dyätä yo jña yo na cjuana; cjaji c'o netsjëji. C'ü je ätäji ngue c'ü na s'o c'ü cjaji. Mizhocjimi ra ünmbü c'o. Ra tsjapü ra sufridoji na ngueje cjaji c'ü na s'o. ⁹ Mizhocjimi ra jñünpüji ngüenda ra tsjapü me ra sufrido texe c'o cja na s'o. Ra tjünpü ngüenda c'o menzumü a Israel. Nuc'ua xo ra tjünpü ngüenda c'o dyaja nte c'o dya menzumü a Israel. ¹⁰ Nu c'o cja na jo, ra chöt'üji c'ü me na zö. Mizhocjimi ra xipjiji cjaji na jo. Xo ra chöt'üji c'ü ra söyaji. Nu c'o menzumü a Israel c'o o tsja na jo, ra chöt'ü c'o. Nuc'ua c'o dyaja nte xo ra chöt'ü c'o.

¹¹ Na ngueje Mizhocjimi nde jyëztjo ga nu'u yo menzumü a Israel 'ñe texe yo dyaja nte. ¹² E Moisés o zopcüji o ley Mizhocjimi nu c'o menzumü a Israel. Dya o zopcüji c'o dya menzumü a Israel. Pero c'o dya menzumü a Israel 'ma ra tsjaji c'o na s'o, ra ndüji, zö dya ra jñünpüji ngüenda Mizhocjimi c'ua ja nzi ga mama c'e ley. Nu c'o menzumü a Israel 'ma ra tsjaji c'o na s'o, Mizhocjimi ra jñünpüji ngüenda cjo o tsjaji c'ü mama c'e ley, cjo jiyö. ¹³ C'o na jo a jmi Mizhocjimi, dya ngue c'o pärätjo c'ü mama o ley angueze. Ngueje c'o cja'a c'ua ja nzi ga mama. ¹⁴ Rí tsjijñiji dya, yo dya menzumü a Israel. Dya tjëji o ley Mizhocjimi. Pero bübü 'ma cjaji c'ü mama c'e ley na ngueje pärãji a mbo o mü'büji c'ü na jo. Nu c'ü ni mbârãji a cjanu, chjëntjui c'ü ri tjëji 'na ley. ¹⁵ Nu c'o dya menzumü a Israel, 'ñetse c'ü pärãji cja o mü'büji c'ü mama c'e ley. Na ngueje pärãji cja o mü'büji 'ma cjaji na jo, y 'ma cjaji na s'o.

Bübü 'ma cjiññiji: “¿Jenga ró cja na s'o?” Bübü 'ma mamaji: “Rí pãrã ró cjagö na jo”, eñeji. ¹⁶ Ra zädä c'e pa, Mizhocjimi ra unü e Jesucristo ra jñünpü ngüenda texe yo nte. Dya cjó pãtcãji ín mü'büji. Pero e Jesucristo pãtcãji ín mü'büji c'ü. Ra jñüncüji ngüenda nzi 'nazüji c'o ró cjaji. Ngue c'ü mama o jña e Cristo. Ngue c'o rí xipjigö yo nte.

La gente de Israel y la ley de Moisés

¹⁷ Nu'tsc'ejí rí menzumügöji a Israel, ín mangueji ín pãrãji c'e ley c'ü o zocüzüji e Moisés. Me ín cja pütstjéji na nojo ín mangueji nguextjogöji o ntezgöji Mizhocjimi. ¹⁸ In mangueji ín pãrãgueji c'ü ne'e Mizhocjimi. In mamaji: “Rí pãrãgö c'ü na jo rá cja, na ngueje ró xötpü ne ley”, ín eñeji. ¹⁹ In junt'ü ín mü'büji ín pjéchiji rí jíchiji c'o dya be xogü o ndö. In mangueji ín pãrãji rí xöpüji yo nzhontjo cja bëxö mü, ngue c'ua ra bübü jya's'ü cja o mü'büji. ²⁰ In cjiññigueji me ín pãrãji rí zopjütsjé yo dya pãrã. In mamaji me ín pãrãji rí xöpüji yo cja xötpütjo. C'e ley c'ü ín tjégueji ín mamaji je t'opjü c'ua c'ü, texe c'o ni jyodü rá pãrãji, 'ñe texe c'o na cjuana. ²¹ Nu'tsc'ejí ín xöpüji, ¿jenga dya ín cjaji c'ua ja gui xöpüji? Nu'tsc'ejí ín zopjüji yo nte ín xipjiji dya pje ra pönüji, ¿jenga ín pönügueji? ²² Nu'tsc'ejí ín xipjiji yo bëzo c'ü dya ra tsãjãji ndixü, yo ndixü c'ü dya ra tsãjãji bëzo, ¿jenga ín tsãjãgueji? Nu'tsc'ejí me ín üji yo ts'ita yo tãgã cja nitsjimi, ¿jenga ín pönüji nu ja na tãgã yo? ²³ Nu'tsc'ejí me ín cja pqueji c'ü me na nojots'üji na ngueje ín tjéji o ley Mizhocjimi, ¿cjo dya ín cjiññigueji ín bëchpiji o tseje Mizhocjimi na ngueje dya ín cjagueji c'o mama c'e ley? ²⁴ Je xo ga cjatjonu, ya t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü

mama a cjava: “Nu yo dya menzumü a Israel sadüji Mizhocjimi na ngueje c'o menzumü a Israel cjaji c'o na s'o”, eñe.

²⁵ Nutscöji rí menzumüji a Israel rí meyaji ín cuerpoji ngue c'ua ra 'mārã o ntezüji Mizhocjimi. Ngue c'ü rí mangöji rí circuncidaoji. C'ü ni jmeya in cuerpogueji, ni muvi, 'ma rí tsjaji c'ua ja nzi ga mama o ley Mizhocjimi. Pero 'ma dya rí tsjaji c'ü mama c'e ley, Mizhocjimi jantc'aji nza cja 'ma dya ri jmeya in cuerpoji. ²⁶ Nu c'o dya jmeya o cuerpo, 'ma ra tsjaji na jo c'ua ja nzi ga mama c'e ley, Mizhocjimi nutjoji nza cja c'ü rví jmeya o cuerpoji. ²⁷ Nu c'o ra nguejme c'ua ja va jmus'ü, c'ü dya ra jmeya o cuerpoji, 'ma ra tsjaji c'ü mama c'e ley, jizhiji c'ü dya ga jotsc'ejí nu'tsc'ejí, dya in cjaji c'ua ja ga mama c'e ley. Jizhiji c'ü dya jotsc'ejí, zö in pārãji c'e ley y zö ya xo jmeya in cuerpoji. ²⁸ Dya ga cjuana ngue o nte Mizhocjimi nu c'ü a xes'etjo mama ngue o nte Mizhocjimi. Dya xo ga cjuana ngue o t'i Mizhocjimi nu c'ü jmeya o cuerpo pero dya ejme Mizhocjimi. ²⁹ Nu c'ü na cjuana ngue o nte Mizhocjimi, ya o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Ngue o Espíritu Mizhocjimi c'ü pötpü o mü'bü. Zö rá cjaji c'ü mama o ley Mizhocjimi, pero dya ngue c'ü rguí pötcü ín mü'büji. Nu c'ü na cjuana ngue o nte Mizhocjimi, Mizhocjimi ra mama na jo'o c'ü, zö dya ra mama yo nte na jo'o c'ü.

3

¹ Yo menzumü a Israel, ¿pje pë's'iji 'ma, c'ü dya pë's'i yo dyaja nte? ¿Pje ni muvi c'ü ni jmeya o cuerpoji? ² Ni muvi na puncjü. C'ü xenda ni muvi c'ü pë's'i yo menzumü a Israel, ngueje nu jña

Mizhocjimi nu o unüji ra dyätäji. ³ Pero c'o menzumü a Israel cãrã c'o dya ätä o jña Mizhocjimi. Na ngueje c'ü dya ejmeji, ¿pje in cjijñiji, cjo in cjincjeji c'ü dya ra cumple Mizhocjimi c'ü o mama ra tsja? Iyö. ⁴ Mizhocjimi tiene que ra cumple texe nu c'o o mama. Exna cjuana Mizhocjimi cja'a c'ü mama, zö ra mama texe yo nte c'o dya cjuana. Je t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava:

Nu'tsc'e Mizhocjimi, na cjuana nu c'ü in mama.

'Ma ra unüji ngüenda ja cja c'ü in cjague, ra mbãrãji in cjague na jo, eñe.

⁵ 'Ma cjó c'o cja na s'o, rí mamaji c'ü dya ätä Mizhocjimi. A cjanu, ixi jñetse c'ü me na jo Mizhocjimi. Maco jñetse c'ü me na jo Mizhocjimi 'ma rí cjaji c'o na s'o, ¿jenga ra castigaozüji Mizhocjimi? Dya rí mangö a cjanu; c'ü rí mangö, ngue c'ü cjijñi yo nte ga cjanu. ⁶ Pero dya cjuana c'ü cjijñiji. Na ngue 'ma dya ro castigao Mizhocjimi, ¿ja rvá sö ro jñünpü ngüenda yo cja na s'o?

⁷ Bübü c'o mama a cjava: “Ma rí mamajme o bëchjine, rí cjapüjme xenda ra 'ñetse c'ü na cjuana Mizhocjimi, 'ñe c'ü me na jo'o c'ü. Nguéc'ua, ¿jenga ra jñüncüji ngüenda Mizhocjimi ra mama c'ü rí tñji in nzhubüji?”, eñeji. ⁸ Mamaji: “¿Cjo dya ra jogü rá cjaji c'o na s'o, ngue c'ua ra 'ñetse na jonte Mizhocjimi?” Bübü nte c'o mama rí mangö a cjanu. Dya cjuana c'ü mamaji. Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji, na ngue na s'o c'ü mamaji.

Todos somos culpables

⁹ ¿Pje rá mangö 'ma? Rí menzumüji a Israel, ¿cjo xenda na jozüji que na ngueje yo dyaja nte? Jiyö.

Ya ró jí'ts'iji c'ü nde tjünt'ü a xütjü nzhübü texe yo nte. Nutscöji rí menzumüji a Israel, xo nzitjo yo dyaja nte nde rí cjaji c'o na s'o. ¹⁰ Je xo ga cjatjonu, c'ü t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava: Dya cjó bübü c'ü rrã jo, ne rí 'naja.

¹¹ Dya cjó pãrã ja ga cja Mizhocjimi. Dya cjó jodü Mizhocjimi.

¹² Ya xögüji cja Mizhocjimi, nza texeji. Ya s'odüji. Dya cjó bübü c'ü ri cja'a na jo, ne rí 'naja.

¹³ Me na s'o jña c'o mamaji. Onpüji yo nte 'ma ñaji. Me xosp'üji bëchjine.

¹⁴ Pedye a neji c'ü me santeji. Me söji jña'a.

¹⁵ Me ts'iquëtjo c'ü jodüji mbo ra tsja dyëji. Mbö't'üteji.

¹⁶ Me s'odüji texe. Nu ja sät'äji me cja püji ra sufrido c'o cãrã nu.

¹⁷ Dya pãrãji ja rgá mimiji na jo, c'ü dya ra chüji.

¹⁸ Dya pje süji Mizhocjimi. Je ga cjanu ga mama cja o jña Mizhocjimi.

¹⁹ Rí pãrãgöji c'ü mama o ley Mizhocjimi je sjitscöji, nutscöji rí menzumüji a Israel, na ngueje rí tjëji c'e ley. Nguéc'ua ixi 'ñetse c'ü dya nguex-tjo c'o dya menzumü a Israel c'o na s'o a jmi Mizhocjimi; xo 'ñezgöji rí menzumüji a Israel xo rí tüji ín nzhübüji. Dya sö rá mamaji c'ü na jozgöji. ²⁰ A jmi Mizhocjimi dya cjó bübü c'ü dya tũ o nzhübü, zö jodü ra tsja c'ü mama c'e ley. Na ngue c'e ley, ngue c'ü xitscöji c'ü nde rí tüji ín nzhübüji.

La salvación es por medio de la fe

²¹ Nudya o tsjacüji rá pãrãji ja rgá sö Mizhocjimi ra mama na jozüji dya. Ngue c'ü rí ench'e ín mü'büji e Cristo, dya ngue c'ü rí cjaji c'o mama c'e

ley. Ya xo mama a cjanu cja yo vi t'opjü mi jinguã, yo xiji ley 'ñe profeta. ²² Zö cjó c'o ri ngueje, nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra mama ya na jo dya c'ü. Yo menzumü a Israel'ñe yo dyaja nte nde 'na ma cjatjoji. ²³ Na ngueje texe yo nte cjaji c'o na s'o. Dya cjaji c'ü ne Mizhocjimi c'ü ra tsjaji. ²⁴ Na jonte Mizhocjimi. Dacütjoji c'ü dya ró tōjōji. Mizhocjimi mama c'ü dya rí tūji nzhübü na ngueje e Jesucristo o ndü va ngötcüji ín nzhübüji. ²⁵ Mi jinguã, Mizhocjimi mi pësp'i na puncjü paciencia c'o mi cja na s'o. Nguec'ua cãrã c'o mi mama c'ü dya mi cjäpü ngüenda Mizhocjimi zö mi cja na s'o c'o nte. Pero nudya, ya jítscöji Mizhocjimi c'ü ra castigao c'o cja na s'o. Na ngue Mizhocjimi o ndütü e Jesucristo c'o ín nzhübügöji, o pjödü o cji va ngötcüji c'o. Nguec'ua, 'ma cjó c'o ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra perdonao o nzhübüji. ²⁶ Mizhocjimi jítscöji dya c'ü ra castigao c'o cja na s'o. Na ngueje ya o ndü e Jesucristo, o ngötcüji ín nzhübüji. Pero nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü e Jesucristo, Mizhocjimi ra mama c'ü ya perdonao; dya tū o nzhübü dya c'ü.

²⁷ Nguec'ua, dya sö rá cjäpütsjēji na nojo. ¿Cjo pje ro sö ro cjaji c'ü ro cjöt'ütsjēji ín nzhübüji? Jiyö. Dya sö ro cjaji texe c'ü mama o ley Mizhocjimi. Pero 'ma ró ench'e ín mü'büji e Jesucristo c'ü o ngötcüji ín nzhübüji, o mama Mizhocjimi c'ü na jozgöji dya a jmi. ²⁸ Nguec'ua rí xi'tsc'öji, 'ma rá ench'e ín mü'büji e Jesucristo, nu'ma, ngue 'ma ra mama Mizhocjimi c'ü dya rí tū dya ín nzhübüji. Dya ngue c'ü ri cjaji c'ü mama o ley.

²⁹ Nutscöji rí menzumüji a Israel, ¿cjo

nguetjözüji s'iyazgöji Mizhocjimi? ¿Cjo nguextjo ín Mizhocjimigöji? ¿Cjo dya xo ngue o Mizhocjimi yo dyaja nte? Xo nde texe yo dya menzumü a Israel xo ngueje o Mizhocjimiji. ³⁰ 'Natjo Mizhocjimi bübü. Nu c'o menzumü a Israel, Mizhocjimi ra mama c'ü dya tũ nzhubü dya c'o, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo. Xo 'ñeje c'o dyaja nte, Mizhocjimi xo ra mama c'ü dya tũ nzhubü dya c'o, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo. ³¹ ¿Cjo dya pje ni muvi c'ua c'ü o ley Mizhocjimi? Ni muvi c'e ley. Pero 'ma rí ench'e ín mü'büji e Jesucristo, nu'ma, ngue 'ma na cjuana rí cjäpüji ni muvi c'e ley.

4

El ejemplo de Abraham

¹ Nu e Abraham c'ü ín mboxtitaji, nutscöji rí menzumüji a Israel, ¿pje rá mamaji dya c'ü? ² 'Ma ro mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tũ nzhubü e Abraham na ngue c'ü pje vi tsja c'o na jo; nuc'ua e Abraham ro sö ro tsjäpütsjē na nojo 'ma. Pero dya ngue c'ü ni tsja 'na nte c'o na jo, c'ü rguí jogü a jmi Mizhocjimi. ³ Nu yo o jña Mizhocjimi yo ya t'opjü mama a cjava: “E Abraham o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi; o creo c'ü ro tsja c'ua ja nzi va mama. Nguec'ua va mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tũ nzhubü e Abraham.” ⁴ 'Naja nte c'ü pēpji, tōjō c'ü ts'ō't'ü; dya ch'unütjo. Pero dya cjó sö ra ndōjō c'ü unü Mizhocjimi. Mizhocjimi dacütjoji. ⁵ Ngue Mizhocjimi c'ü perdonao yo tũ nzhubü. Ra mama Mizhocjimi c'ü dya ri tũ nzhubü nu c'ü ra 'ñench'e angueze cja o mü'bü. Dya ngue c'ü cjō't'ü c'ü cja'a

c'e nte. Mizhocjimi unütjo c'ü rguí jogü a jmi. ⁶ Je xo ga cjatjonu va mama e David, c'ü me ra mäjä 'na nte 'ma ra mama Mizhocjimi c'ü dya tũ nzhubü dya c'ü. Dya ngue c'ü pje vi tsja c'o na jo c'e nte c'ü ro mama a cjanu Mizhocjimi. ⁷ O mama e David:

Me ra mäjä 'na nte, 'ma ra perdonao Mizhocjimi o nzhubü y dya ra castigao.

⁸ Me ra mäjä 'na nte 'ma ya ra mama Mizhocjimi c'ü dya ri tũ o nzhubü.

⁹ Rá önnc'üji 'na t'önü dya. ¿Cjo nguetjo c'o menzumü a Israel c'o jmeya o cuerpoji c'o ra mäjä a cjanu, maxque xo ra mäjä c'o dyaja nte c'o dya jmeya o cuerpoji? Xo ra mäjä c'o. Tsijñiji e Abraham c'ü mi menzumü a Israel. O 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. Nguec'ua o mama c'ua Mizhocjimi c'ü dya cja mi tũ nzhubü e Abraham. ¹⁰ 'Ma o mama a cjanu Mizhocjimi, ¿cjo ya vi jmeya o cuerpo e Abraham, cjo jiyö? Jiyö. Dya be mi jmeya o cuerpo 'ma c'ü. ¹¹ Pero ya vi 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi; nguec'ua o mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tũ nzhubü e Abraham. O jmeya o cuerpo c'ü rví jizhi ya vi mama Mizhocjimi c'ü dya cja mi tũ nzhubü c'ü. Nguec'ua e Abraham ngue o mboxtita texe c'o ench'e o mü'bü Mizhocjimi zö menzumüji a Israel, zö jiyö. Zö dya jmeya o cuerpo yo dya menzumü a Israel, pero 'ma ra 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi, ra tsjapüji o mboxbëche 'ma e Abraham. Na ngueje ejmeji c'ua ja nzi xo va 'ñejme e Abraham. Y ra mama Mizhocjimi c'ü ya perdonaoji; dya ri tũji nzhubü. ¹² Xo 'ñetjo yo menzumü a Israel yo ya jmeya o cuerpoji, 'ma ra 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi c'ua ja nzi va tsja e

Abraham 'ma dya be mi jmeya o cuerpo, nu'ma, xo ra tsjapüji o mboxbêche 'ma angueze.

La promesa es cumplida por medio de la fe

¹³ Mizhocjimi o xipji e Abraham: “Rá da'c'ö ne xoñijömmü c'ü rí tsjapü in tsjacje, cja na 'ñe c'o in mboxbêche, xo ra tsjapüji o cjajaji.” O xipji a cjanu na ngueje e Abraham vi 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi, nguec'ua o mama c'ua Mizhocjimi c'ü dya cja mi tû nzhubü e Abraham. Dya mi ngue c'ü vi tsja c'o mama c'e ley. ¹⁴ Ma ri ngue c'o cja c'ü mama c'e ley ro ch'unü ne xoñijömmü, dya rví muvi 'ma c'ü rgá ench'ejí in mü'büji Mizhocjimi. A cjanu, dya xo ro cumple Mizhocjimi c'ü mi mama. ¹⁵ Nu 'ma bübü ley, 'ma dya rí cjaji c'ü mama c'e ley, Mizhocjimi ünngüji. Ra tsjacüji rá sufridoji na ngue c'ü rí cjaji. Pero nu ja ojtjo ley, dya cjó yödü ley.

¹⁶ O sjipji e Abraham ro ch'unü ne xoñijömmü. Xo 'ñe texe c'o o mboxbêche, xo ro ch'unüji. O mama Mizhocjimi ro zädä a cjanu, nu 'ma ro 'ñench'ejí o mü'büji angueze, y dya ro jyodütsjéji ja rvá ndöjöji ne xoñijömmü. Nguetsjéjé Mizhocjimi ro unütjo. Nguec'ua na cjuana ro tsjapü o tsjaja texe c'o o mboxbêche e Abraham c'o cja ro ngärä. Dya nguextjo c'o o t'i e Abraham c'o tjé c'e ley ro ch'unü. Xo ro ch'unü nu c'o dya tjé c'e ley pero ench'ejí o mü'büji Mizhocjimi c'ua ja nzi va tsja e Abraham. Mizhocjimi o jñanda e Abraham nza cja 'ma ri ngueje in mboxtitagöji texezüji rí ejmeji Mizhocjimi. ¹⁷ Nguec'ua je t'opjü cja o jña Mizhocjimi c'e jña c'ü vi sjipji e Abraham. Mizhocjimi o xipji a cjava: “Ró juan'c'ü rí tsja

mboxtita me na puncjü jñiñi texe cja ne xoñijõmü”, eñe. O mama a cjanu na ngueje e Abraham o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi. E Abraham o 'ñejme c'ü mi sô Mizhocjimi ro tsjapü ro zëzhi na yeje 'na nte, zö ya ri pale, c'ü dya ro mezhe ro ndü. Xo o jñunt'ü o mü'bü c'ü mi sô Mizhocjimi ro zojnü c'o cja ro jmus'ü nza cja 'ma ya ri cãrãji.

¹⁸ E Abraham 'ma ya vi cjogü yo cjë 'ma ro 'ñeje t'i, xe mi te'betjo Mizhocjimi ro unü 'na t'i'i. Mi ejme Mizhocjimi ro cumple c'ü vi mama. Mi ejme ro tsja mboxtita e Abraham na puncjü jñiñi cja ne xoñijõmü. Mizhocjimi ya vi xipji a cjava: “Je rga cjanu c'ü rrã puncjü c'o in mboxbëche; rrã puncjüji nza cja yo seje a jens'e”, eñe. ¹⁹ E Abraham dya tögü c'ü ro jyëzi Mizhocjimi; o 'ñejme cja o mü'bü Mizhocjimi ro cumple c'ü vi mama. Mi pãrã c'ü ya mi tita angueze. Ya mi ngue ro sötü 'na ciento cjë'ë. Xo mi pãrã ya vi cjogü c'ü ro muxt'i e Sara c'ü nu su'u. ²⁰ Pero sido mi junt'ü o mü'bü c'ü na cjuana c'ü vi mama Mizhocjimi. Me co zëzhi na puncjü. O 'ñejme Mizhocjimi ro cumple c'ü vi mama. O mama me na nojo Mizhocjimi. ²¹ E Abraham ya vi jñunt'ü o mü'bü c'ü dya s'ëzhi ro tsja Mizhocjimi nu c'ü vi mama. ²² E Abraham o 'ñejme c'ü ro tsja c'ü vi mama. Nguec'ua Mizhocjimi o mama c'ü dya cja mi tũ nzhubü e Abraham.

²³ Nu c'o jña c'o ya t'opjü cja o jña Mizhocjimi mama a cjava: “O mama Mizhocjimi, e Abraham dya cja mi tũ nzhubü na ngueje o 'ñench'e o mü'bü Mizhocjimi.” Pero dya nguextjo e Abraham, ²⁴ xo 'ñezgöji ra mama Mizhocjimi c'ü dya rí tũji nzhubü 'ma rá ench'eji ín mü'büji Mizhocjimi. Ngue

Mizhocjimi c'ü o xos'ü e Jesucristo 'ma ya vi ndũ. E Jesucristo ngue c'ü ín Jmugöji c'ü. ²⁵ Mizhocjimi o ndäjä e Jesucristo o ã ndũ. A cjanu o ngötcöji c'o ín nzhubüji. Nuc'ua o te'etjo na yeje 'ma ya vi bö't'ü; nguec'ua ya mama Mizhocjimi c'ü dya rí tũji dya nzhubü.

5

El resultado de ser declarados sin culpa

¹ Mizhocjimi mama c'ü dya rí tũji nzhubü dya, na ngueje ya ró ench'ejí ín mü'büji e Jesucristo. Ya xo rí pötü rgá nuji dya Mizhocjimi, na ngue c'ü o tsja'a e Jesucristo c'ü ngueje ín Jmuji. ² Ya sö rá chëzhgöji dya a jmi Mizhocjimi c'ü nugüji na jo dya, na ngueje c'ü o tsja e Jesucristo. Me na zö Mizhocjimi. Me rí mäjäji rgá te'beji angueze; c'ua ja nzi ga cja na zö angueze, je xo rga cjazgöji nu. ³ C'ü ra tsjacüji c'ua nzi ga cja angueze, dya nguextjo c'ü rgá mäcjöji c'ü. Xo rí mäjäji 'ma pje rí sufridoji. 'Ma rí sufridoji ngue 'ma rí zëzhiji, dya tögü ín mü'büji. ⁴ 'Ma rí zëzhiji, rí cjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Nguec'ua rí te'beji Mizhocjimi ra tsjacüji c'ua nzi ga cja angueze. ⁵ Rí pãrãji na cjuana ra zädä. Rí pãrãji na ngueje me si'ch'i ín mü'bügöji c'ü s'iyazügöji Mizhocjimi. O Espiritu Mizhocjimi c'ü o ch'acüji ra bübü cja ín mü'büji, ngue c'ü cjacüji rá pãrãji me s'iyazüji Mizhocjimi.

⁶ Me ma s'ozgöji. Dya sö pje ro cjangöji c'ü ro jocüzëgöji. Pero o säjä c'e pa o ndũ e Cristo c'ü rva tügöji. ⁷ Casi dya cjó bübü c'ü me ri ne o minte ngue c'ua ro pätpä c'ü rví ndũ nu minte. 'Na ri bübü c'o ro zëchi o mü'bü c'ü ro pätpä c'ü rví

ndũ 'na c'ü na jonte. ⁸ Pero ngueje 'ma rmí tũji ín nzhubũji, e Cristo o ã ndũ c'ü rva tũgöji. Je a cjanu, rí pãrãji Mizhocjimi me s'iyazũji. ⁹ Nudya, ya mama Mizhocjimi c'ü dya rí tũji dya nzhubũ na ngueje o ã pjödũ o cji e Jesucristo o bõbü a nde. Nguec'ua rí pãrãji c'ü dya ra ünngũji Mizhocjimi nu pa c'ü ra jñüncũji ngüenda yo rí cjaji. ¹⁰ O ã ndũ e Jesucristo 'ma mi ünngũji Mizhocjimi. Nguec'ua ya rí joji dya Mizhocjimi. Nguec'ua rí pãrãji sido bõbü a ndezügöji; dacũji c'ü sido rá bübütjoji. ¹¹ Dya nguextjo rí mãjãji na ngueje rá bübütjoji. Exi ngue dya, rí mãpäji Mizhocjimi na ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmuji o tsjacũji rá põtca nuji Mizhocjimi. Mizhocjimi dya ünngũji dya, na ngueje e Jesucristo o ngõtçũji ín nzhubũji.

Adán y Cristo

¹² Nu c'ü e Adán c'ü ot'ü nte o tsja c'ü na s'o. Nguec'ua je va te c'ua e nzhubũ cja ne xoñijõmũ. Je a cjanu va mbürũ c'ü rí tũji. Nguec'ua dya, nde rí tũji, na ngueje nde rí cjaji c'o na s'o. ¹³ 'Ma dya be mi ch'unũ c'ü o ley Mizhocjimi, ya mi cjaji c'o na s'o cja ne xoñijõmũ. Pero 'ma dya bübũ ley, dya tjünpũji nguenda cjo tũji, cjo dya tũji nzhubũ. ¹⁴ Pero o ndũ texe c'o nte zõ dya be mi ch'unũji c'e ley. O ndũji texeji ndeze e Adán hasta e Moisés c'ü o dyopjũ c'e ley. O ndũji zõ dya o tsjaji mismo c'e nzhubũ c'ü vi tsja e Adán. E Adán c'ü ot'ü bëzo, dya mi chjëntjui c'e bëzo c'ü mi te'beji cja ro ëjë. Ngueje e Jesucristo.

¹⁵ E Adán o dyacõji c'ü na s' o; e Jesucristo o dyacõji c'ü na jo. Nde rí tũji rí texeji, na ngueje o tsja c'o na s'o 'naja nte c'ü ngueje e Adán. Je xo

ga cjatjonu, Mizhocjimi nu'u na jo dya na puncjü nte, unüji c'ü rguí bübütjoji, na ngueje c'ü o tsja na jo 'naja nte, c'ü ngueje e Jesucristo. ¹⁶ E Adán mi 'natjo bëzo. 'Ma o tsja 'natjo nzhubü, ndeze nu'ma, texe yo nte cjaji c'o na s'o. Nguec'ua va mama Mizhocjimi, texe yo nte tÿji nzhubü. Na puncjü nzhubü c'o o tsja yo nte. E Jesucristo o ngõt'p'ü o nzhubü texeji. A cjanu Mizhocjimi sö ra mama c'ü dya tÿji dya o nzhubÿji. ¹⁷ Na ngueje o tsja c'ü na s'o 'natjo bëzo, texe yo nte tÿji. C'ü 'naja bëzo c'ü ngueje e Jesucristo o ngõt'ü texe yo nzhubü. Nguec'ua nu c'o ench'e o mü'bü angueze, ra mama Mizhocjimi c'ü dya tÿji nzhubü. Nguec'ua ra 'natjoji co angueze rgá bübütjoji.

¹⁸ 'Natjo nzhubü c'ü o tsja 'naja nte, c'ü ngueje e Adán. O mama c'ua Mizhocjimi rí tÿji nzhubü rí texeji. Je xo va cjatjonu, na ngue c'ü vi tsja na jo 'natjo nte c'ü ngueje e Jesucristo, ra mama Mizhocjimi c'ü dya rí tÿji nzhubü y rá bübütjoji. ¹⁹ Na ngueje c'ü dya dyätä Mizhocjimi 'naja nte c'ü ngueje e Adán, ndeze nu'ma, rí tÿji nzhubü rí texeji. 'Naja nte, c'ü ngueje e Jesucristo o dyätä Mizhocjimi. A cjanu, na puncjü nte c'o ra mama Mizhocjimi c'ü dya ri tÿ o nzhubÿji.

²⁰ Mizhocjimi o dyacöji c'ü o ley ngue c'ua ro pãrãji mi tÿji na puncjü nzhubü. Zö mi tÿji na puncjü nzhubü, me co juentsqueji Mizhocjimi. ²¹ A cjanu, c'o ín nzhubÿji mi pötcöji. Pero me co juentscöji Mizhocjimi. O ndäjä e Jesucristo o ã ndÿ por nutscöji. Nguec'ua na jozgöji dya a jmi Mizhocjimi, y angueze dacÿji c'ü rgá bübütjoji.

6

Muertos respecto al pecado pero vivos en Cristo

¹ ¿Pje rá mamaji 'ma? ¿Cjo sido rá cjaji c'o na s'o ngue c'ua xenda ra juentsqueji Mizhocjimi? ² Jiyö. Ya ró tũji. Ya 'ñevgueji libre cja c'o na s'o; nguec'ua dya cja rá cjaji c'o. ³ ¿Cjo dya in pārāji, nutscöji rí ench'e ín mü'büji e Jesucristo, 'ma ró jiji ró 'natjoji co e Cristo? Ne ra mama, ró 'natjoji co angueze 'ma o ndũ. ⁴ 'Ma ró jiji ne ra mama ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndũ 'ñe 'ma o t'ögü. Mizhocjimi c'ü na zèzhi o xos'ü nu T'i. A cjanu, c'ua ja nzi va tsjapü o te angueze, ya xo rí dadyoji ngue c'ua dadyo rga nzhodüji dya.

⁵ Na ngueje 'ma ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndũ, xo ró 'natjoji co angueze 'ma o te'e. ⁶ Rí pārāgöji, me mi cjaji c'o na s'o c'ua ja nzi ma netsjëji, pero 'natjo c'ua o dät'ázüji cja ngronsi co e Jesucristo. O dät'ázüji nu, ngue c'ua dya cja rá ne rá cjaji c'o na s'o, ngue c'ua dya cja rá tjünt'üji a xütjü e nzhubü. ⁷ Na ngueje 'naja nte c'ü ya ndũ, dya cja cja'a c'o na s'o. ⁸ 'Ma a cjanu ró 'natjoji co e Jesucristo 'ma o ndũ, rí pārāgöji rí bübütjogöji na ngueje bübü angueze. ⁹ Rí pārāji e Jesucristo o nanga 'ma o ndũ. Dya cja sö'ö xe ra ndũ. Sido ra bübütjo. ¹⁰ 'Natjo va ndũ e Jesucristo; dya ni jyodü ra ngötcüji na yeje ín nzhubüji. Ya bübütjo dya. Sido bübütjo a jmi Mizhocjimi. ¹¹ A cjanu rí jñunt'ü in mü'büji ya xo j chüji, c'ü dya cja rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü. Nudya, ya in bübütjoji, c'ü ya je rí chjünt'üji a xütjü ngueje Mizhocjimi. Je a cja c'ua dya, na ngueje ya in 'natjoji co e Jesucristo.

12 Nguec'ua, dya cja rí sidoji e nzhubü c'ü xe rí tsjaji c'ü ne'e in cuerpoji. 13 Dya cja rí jyëziji in cuerpoji xe ra tsja c'o na s'o, ne ri ngue in chöji, ne rí ngue in ts'ijñiji, texe in cuerpoji. Pero rí unüji in mü'büji Mizhocjimi na ngueje i chüji co e Jesucristo, y ya xoxc'üji Mizhocjimi. Xo rí unü in cuerpoji c'ü rguí tsjaji c'o na jo. 14 Dya cja xe ra mandats'üji e nzhubü. Nudya, dya ra jñün'c'üji ngüenda cjo i tsjaji c'o mama c'e ley. Na ngue Mizhocjimi nuc'üji na jo dya, ya perdonaots'üji.

Un ejemplo tomado de la esclavitud

15 Ya rí pãrãji Mizhocjimi, dya ra jñüncüji ngüenda cjo ró cjaji c'o mama c'e ley. Na ngue me nugüji na jo Mizhocjimi. ¿Pje rá cjaji 'ma? ¿Cjo rá cjaji c'o na s'o 'ma? Jiyö. Dya rá cjaji c'o na s'o. 16 ¿Cjo dya in pãrãji nu c'ü in ätäji c'ü in chjünt'üji a xütjü, ngue in jmuji c'ü? 'Ma rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü, ngue in jmuji c'ü. Ngue c'ü ra mbö'tc'üji c'ü. 'Ma rí dyätäji Mizhocjimi, ngueje in Jmuji c'ü. Ngue c'ü ra tsja'c'üji rí bübütjoji. 17 Sido mi cjagueji c'o na s'o. Pero rí unü na pöjö Mizhocjimi, ya in ätäji co texe in mü'büji nu na jo jña nu ró xi'ts'iji. 18 O 'ñempc'ejí libre e Jesucristo c'ü dya cja rí sidoji e nzhubü. Nudya, c'ü je rí sidoji ngue c'ü na jo. 19 Rrã xi'ts'iji yo jña'a yo, ngue c'ua sö rí tendioji. Sido mi tjünt'üji a xütjü c'o na s'o. C'o ma s'o mi cjaji, xe mi juns'ü c'o mi cjaji c'o na s'o. Nudya ni jyodü rí unü in mü'büji Mizhocjimi, 'ñe in cuerpoji, ngue c'ua rí tsjaji ja c'o nzi ga ne angueze.

20 'Ma mi tjünt'üji a xütjü e nzhubü, dya mi ätäji Mizhocjimi c'ü xi'ts'iji rí tsjaji na jo. 21 Nudya, ya in tsejeji dya c'ü mi cjaji c'o na s'o. ¿Pje mi tñjögueji

'ma c'ü mi cjaji c'o na s'o? C'ü ra ts'õ't'ü c'o cja c'o, ngue c'ü ra ndũ. ²² Ya o 'ñempc'ejí libre e Jesucristo ngue c'ua dya cja rí chjünt'üji a xütjü e nzhubü. O 'ñempc'ejí ngue c'ua rí pëpíji Mizhocjimi; sido rí chjünt'üji a xütjü angueze. C'ü ra dya c'üji, ngue c'ü rí mimíji dya, c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi; y sido rí bübütjoi co Mizhocjimi. ²³ Nu c'ü ra ndünt'ü a xütjü e nzhubü, ra ndũ'ü c'ü. Ngueje c'ü je ts'õ't'ü c'ü. Nu c'ü tjünt'ü a xütjü e Jesucristo c'ü ín Jmuji, sido ra bübütjo c'ü, dya ra ndũ. Ngueje c'ü je unü Mizhocjimi.

7

Un ejemplo tomado del matrimonio

¹ Nu'tsc'ejí mi cjuarmats'ügöji, rí zo'c'üji, nu'tsc'ejí in pãrãji c'e ley. ¿Cjo dya in pãrãji, 'ma xe in bübütjoi ngue 'ma in átãji c'e ley? Dya ngueje 'ma ya ri chüji. ² Mama cja c'e ley, 'naja ndixü c'ü ya chjüntü, dya ra jyanmbüvi c'ü nu xïra 'ma xe ri bübütjo c'ü nu xïra. Pero 'ma ra ndũ c'ü nu xïra, dya cja ni jyodü c'e ndixü ra dyätä c'e ley c'ü mama nguextjo nu xïra ra mimivi. Na ngueje ya ndũ c'ü nu xïra. ³ Pero 'ma ra 'ñeje c'ü xe 'naja bëzo 'ma xe büntjo c'ü nu xïra, cja'a na s'o c'e ndixü, tsãjã bëzo. Pero 'ma ya rguí ndũ c'ü nu xïra, c'e ley c'ü mama ja rvá mimivi c'ü nu xïra, dya cja manda c'e ndixü. Nuc'ua 'ma ra chjüntüvi c'ü 'naja bëzo, dya tsãjã bëzo 'ma.

⁴ Je xo ga cjatjots'ügueji nu, nu'tsc'ejí mi cjuarmats'ügöji. I chügueji na ngueje i 'natjoi co e Cristo 'ma o ndũ. I chügueji, nguec'ua dya cja mandats'üji c'e ley. Ya ngue c'ü 'naja c'ü mandats'üji dya.

Ngueje e Jesucristo. Mizhocjimi o xos'ü 'ma ya vi ndũ. I 'natjoji co e Cristo 'ma o te'e, ngue c'ua rí mimiji dya, c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. ⁵ C'e ley o jítscöji pje pjêzhi c'o na s'o c'o dya ro cjaji. Nguec'ua, 'ma dya be mi ench'e ín mü'büji e Jesucristo, ma êjê ín pjeñeji c'ü ro cjaji c'o na s'o c'o mama c'e ley c'ü dya ro cjaji. Mi cjaji; nguec'ua mi tũji. ⁶ Pero ró 'natjoji co e Cristo 'ma o ndũ. Nguec'ua ya 'ñembgueji libre, dya cja mandazüji c'e ley. Ngueje Mizhocjimi c'ü rí ätcöji dya. Dya cja rí jodüji ja rga ätäji c'e ley. Pero sö rá cjaji dya c'o na jo, na ngueje o Espíritu Mizhocjimi bübü cja ín mü'büji.

El pecado que está en mí

⁷ Na ngue c'ü bübü c'e ley, xenda rí cjaji c'o na s'o. ¿Pje rá mangöji dya? ¿Cjo na s'o c'e ley? Jiyö. Pero 'ma dya ro ch'unü c'o ley, dya ro pãrãgö cjo mi tũgö nzhubü cjo jiyö. A cjanu, 'ma cjó c'o pje ro nepegö, dya ro pãrã c'ü mi tũ nzhubü 'ma dya ro bübü ley c'ü mama: “Dya cjó pje rí ñepegue”, eñe. ⁸ C'ü mama c'e ley, o tsjapü xenda mi 'ñünngü ín mü'bü nguec'ua me mi ne ro cjangö texe c'o na s'o. 'Ma dya ro bübü ley, dya ro unü ngüenda cjo mi tũ nzhubü. ⁹ 'Ma dya be rmí pãrãgö c'e ley, nutscö mi cjiñigö rmí bünc'ö na jo. Pero 'ma ró pãrã c'e ley, nuc'ua extó pãrã dya rmí bünc'ö na jo, mi tũgö nzhubü. ¹⁰ Vi ch'unü c'e ley c'ü rva bübütjoji. Pero nutscö mi tũgö. ¹¹ Na ngueje 'ma mi ärä c'e ley, ma êjê ín pjeñe c'ü ro cjangö c'o na s'o. Mi cjangö c'ü rmí netsjê. A cjanu, me co dyoncü c'o nzhubü c'o mi cjangö. Nu c'o nzhubü c'o mi cjangö ngue c'o ma tũgö.

¹² Rí pãrãji me na jo c'e ley, c'ua ja nzi ga cja Mizhocjimi me na jo. Texe c'ü mandazüji c'e ley, me na jo'o. Ngue c'o ne'e Mizhocjimi. ¹³ Nudya, c'e ley c'ü na jo, ¿cjo mi pötcü c'ü? Iyö, dya ngue c'e ley c'ü mi pötcügö; ngueje c'o na s'o c'o mi c jagö. Na jo c'e ley. Pero 'ma mi äragö c'e ley, xenda mi c jagö c'o na s'o. Nguec'ua ixi 'ñetse c'ü me na s' o c'o va ëjê ín pjeñeji.

¹⁴ Rí pãrãji c'e ley je ni 'ñeje cja o Espiritu Mizhocjimi. Pero nutscö me na s'ozgö. Zö rí ne rá cja na jo, pero rí cja c'ü na s'o. ¹⁵ C'ü rí c jagö, dya rí pãrãgö jenga rí c jagö. Nu c'ü rí pãrãgö na jo rá cja, dya rí c jagö c'ü. Nu c'ü na s'o c'ü rí c jagö, me rí s'o'ogö c'ü. ¹⁶ 'Ma me rí s'o'o yo rí cja'a, ixi 'ñetsetjo c'ü rí pãrãgö c'ü na jo'o c'e ley. ¹⁷ C'o na s'o c'o va ëjê ín pjeñe, ngue c'o cjacü rá cja c'ü dya rí ne rá cja. ¹⁸ Rí pãrãgö dya pje jozgö. Me na zëzhi c'o na s'o c'o va ëjê ín pjeñe. Nguec'ua zö rí ne rá cja c'ü na jo, pero dya pje söz götsjê. ¹⁹ Dya rí c jagö c'ü na jo c'ü rí ne rá c jagö. Nu c'ü na s'o c'ü dya rí ne rá cja'a, ngue c'ü rí c jagö c'ü. ²⁰ Nu 'ma rí cja c'ü dya rí ne rá cja, ngueje c'o na s'o c'o va ëjê ín pjeñegö, cjacü rá c jagö a cjanu.

²¹ Ya rí pãrã 'ma rí ne rá cja c'ü na jo, ya rrũ ts'axcü c'o na s'o c'o va ëjê ín pjeñe. ²² Cja ín mü'bü me rí mäpä o ley Mizhocjimi. ²³ Zö rí mäpä o ley Mizhocjimi, y rí pãrã c'ü na jo c'e ley, xe rí c jagö c'o na s'o. Nguec'ua dya pje söz götsjê rá c jagö c'ü me ne ín mü'bügö rá ätä Mizhocjimi.

²⁴ Juenzgöji, ¿cjó ra sö ra böbü a nde, ra 'ñembgueji libre c'ü dya cja rá tjünt'üji a xütjü rá sidogöji e nzhubü c'ü pötcüji? ²⁵ Rí unügö na pöjö

Mizhocjimi. Ngueje e Jesucristo c'ü ín Jmuji c'ü o böbü a nde. O 'ñembguegöji libre. Rí yepe rí mangö, c'e ley c'ü o dyacüji Mizhocjimi, rí pãrã c'ü na jo'o c'ü. Pero c'e ley, dya sô ra 'ñembgueji cja yo nzhubü yo mandazüji.

8

La vida que es por el Espíritu de Dios

¹ Nuc'ua ya 'ñemeji libre dya, nu c'o 'natjoji co e Jesucristo, c'o cja c'ua ja ga ne o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja o mü'büji, y dya cja'aji c'ua ja ga netsjëji. ² Dya cja mandazüji e nzhubü c'ü mi pötcüji. Nu c'ü mandazüji dya, ngueje o Espíritu Mizhocjimi c'ü cjacüji rá bübüjtjoji na ngueje e Jesucristo o 'ñembgueji libre. ³ C'e ley, dya sô'ö ro 'ñembguegöji libre, na ngueje ma zëzhi c'o na s'o c'o ma ëjë ín pjeñeji. Pero Mizhocjimi c'ü na zëzhi o 'ñembgueji libre. O ndjäjä e Jesucristo c'ü nu T'i cja ne xoñijö mü. Mi nte nza cjazgöji, rí tÿji nzhubü. Pero angueze, dya mi tÿ nzhubü. C'o nzhubü c'o mi tÿgöji, ngue c'o je vi ndÿ angueze c'o. A cjanu mama Mizhocjimi, dya rí tÿji nzhubü dya. ⁴ Nguéc'ua sô rá cjaji dya c'ü mama c'e ley, 'ma rá cjaji c'ü ne'e o Espíritu Mizhocjimi y dya rá cjaji c'ü rí netsjëji.

⁵ Nu c'o cja'a c'ua ja ga netsjëji, me jodüji c'ü netsjëji. Nu c'o cja'a c'ua ja ga ne o Espíritu Mizhocjimi, me jodüji c'ü ne'e o Espíritu Mizhocjimi. ⁶ Nu c'ü jodü ra tsja c'ü netsjë, ra ndÿ'ü c'ü. Nu c'ü ra jyodü c'ü ne o Espíritu Mizhocjimi, ra bübüjtjo c'ü, dya ra ndÿ. Ra mbãrã c'ü na jo angueze a jmi Mizhocjimi. ⁷ Nu c'ü ra jyodü ra tsja c'ü netsjë, üvi Mizhocjimi

c'ü. Dya ne ra dyätpä o ley Mizhocjimi. Dya xo sö'ö ra dyätä. ⁸ Nu c'o cja'a c'ua ja nzi ga netsjëji c'o na s'o c'o va ëjë o pjeñeji, dya sö ra tsjaji c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi c'ü rguí mäjä.

⁹ Pero nu'tsc'eji in ätäji o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü in mü'büji. Dya in cjaji c'ü in netsjëji. Nu c'ü dya bübü o Espíritu e Cristo cja o mü'bü, dya je ñeje e Cristo c'ü. ¹⁰ Nu 'ma bübü cja in mü'büji e Jesucristo, ra bübütjo in aljmaji na ngueje o jocüts'üji Mizhocjimi. Pero ra ndü'ü in cuerpoji na ngueje in cjaji c'o na s'o. ¹¹ Mizhocjimi o xos'ü e Jesucristo 'ma ya vi ndü. Nu 'ma bübü cja in mü'büji o Espíritu Mizhocjimi, Mizhocjimi c'ü o tsjapü o te'e e Jesucristo 'ma ya vi ndü, xo ra unü fuerza dya, in cuerpoji c'ü ya ra ndü.

¹² Nguec'ua, nu'tsc'eji mi cjuarmats'ügöji, ni jyodü c'ü dya rá sidoji e nzhubü c'ü rá cjaji c'o ne in cuerpoji. ¹³ Nu 'ma rí sidogueji e nzhubü, rí chüji 'ma. Pero nu 'ma rí dyätäji o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja in mü'büji, dya rí tsjaji c'ü in netsjëji 'ma. Y rí bübütjogueji 'ma.

¹⁴ Nu c'o ätä o Espíritu Mizhocjimi, y cjaji c'ua nzi ga ne angueze, ngue o t'i Mizhocjimi c'o. ¹⁵ 'Ma mi jyodü ro ätäji e ley, dya mi sö. Me mi süji c'ua. Dya cja rí süji dya, na ngueje ya rí ätäji o Espíritu Mizhocjimi. Nguec'ua ya rí ma'tc'öji a cjava: “Nu'tsc'e Mizhocjimi, mi Tatats'ügöjme”, rí empji. ¹⁶ O Espíritu Mizhocjimi cjacüji rá päräji cja in mü'büji o t'izüji Mizhocjimi. ¹⁷ Nu 'ma o t'izüji Mizhocjimi, bübü c'ü ch'acüji. Ch'acüji c'ü pë's'i Mizhocjimi c'ü in Tataji. C'ü ch'unü e Jesucristo c'ü nu T'i, xo ñezgöji xo ch'acüji c'ü. Je a cjanu, nu 'ma

rí sufridoji na ngueje rí 'natjoji co e Cristo. Nuc'ua 'ma ra 'ñetse c'ü me na zö e Cristo, je xo rga cjazgöji nu.

¹⁸ C'o me rí sufridoji yo pa dya yo, me ch'iquëtjo, na ngueje c'ü me na nojo c'ü cja rá jandaji. Rá jandaji c'ü me rrã zö. ¹⁹ Texe c'o o dyät'ä Mizhocjimi me te'beji, me petsaji ra jñandgöji c'ü ya rvá nocüji cja o dyë angueze, nutscöji o t'izgöji Mizhocjimi. ²⁰ Texe yo o dyät'ä Mizhocjimi cja ne xoñijömü, o tsjapüji o s'odüji. Dya ngue c'ü vi neji a cjanu. Mizhocjimi o tsjapüji a cjanu, ngue c'ua xo ra nde'beji Mizhocjimi c'ü ra jocü texe. ²¹ Mizhocjimi ra jocüji ngue c'ua dya cja ra s'odüji. Ya xo rrã zöji 'ma ra 'ñeme libre Mizhocjimi c'o o t'i angueze. ²² Rí pãrãji texe yo bübü chjëntjui 'na ndixü c'ü ya ra zö'dyë. Me mapjü ga sufrido yo, je ga cjanu yo ndeze 'ma o mbürü o tsjaji c'o na s'o, hasta nu pa dya. ²³ Dya nguextjo yo, sufrido yo. Xo 'ñezgöji rí nteji, xo rí sufridoji. Chjëntjui c'ü ri mapjügöji a mbo ín mü'büji. Mizhocjimi ya o dyacüji c'ü o Espíritu, nguec'ua ya rí pãrãji nguetscöji o ts'it'izüji Mizhocjimi. Pero xe rí te'beji c'e pa, 'ma ya rrã dadyo ín cuerpoji. C'e pa'a c'ü, ra 'ñetse na jo, c'ü o t'izüji Mizhocjimi. ²⁴ Ya o jocüzüji ín mü'büji Mizhocjimi. Rí te'betjoji c'e pa 'ma ya rrã dadyo ín cuerpoji. Dya cjó te'be nu c'ü ya zädä. ²⁵ Pero nu 'ma rí te'beji c'ü dya be rí nuji, ni jyodü sido rá te'beji, dya ra tögü ín mü'büji.

²⁶ O Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja ín mü'büji cjacüji sido rá te'beji. Xo pjöxcüji dya. Dya nda rí pãrãji ja rga ötüji Mizhocjimi. Dya rí jünji jña c'ü rga mamaji. Pero o Espíritu Mizhocjimi ötcüji angueze. ²⁷ Mizhocjimi pãtpã o mü'bü yo nte. Xo

pārã pje na ötü o Espíritu. Na ngue o Espíritu ötcüji Mizhocjimi nutscöji o ntezgöji, c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi.

Más que victoriosos

²⁸ Nu c'o s'iya Mizhocjimi, c'o o zojnü angueze c'ua nzi va ne angueze, rí pārãji Mizhocjimi c'apü ra mbös'üji texe c'ü ra zädä; zö pje nde ra tsjapüji c'o. ²⁹ Ndeze 'ma ot'ü, ya mi pārã Mizhocjimi c'o o t'i angueze 'ma dya be mi jmus'üji. Nuc'o, o xöcü Mizhocjimi c'ü ro zädä c'ü exti nguetjoji e Jesucristo c'ü nu T'i. Nguec'ua c'ü nu T'i Mizhocjimi c'ü ngueje e Jesucristo ra ngue o ndasë na puncjü o cjuarma. ³⁰ Nu c'o vi mbeñe Mizhocjimi ro ngue c'o o t'i, xo o zojnü c'o. Nu c'o o zojnü angueze, o tsjapü o jogüji cja o jmi angueze. Nuc'o, xo o tsjapüji rrã zö'öji nza cja e Jesucristo c'ü nu T'i'i.

³¹ ¿Pje rá mangöji, yo ró xi'ts'iji? Bübüzüji Mizhocjimi. Dya ni jyodü cjó rá süji. ³² Mizhocjimi dya mama: “Jyácätjo ín Ch'igö; dya rá tãjãgö nu”, ro 'ñeñe. Iyö. Pero o ndãjä o ã ndü va pätcãji. Nuc'ua, ¿cjo dya xo ra dyacüji texe c'ü ngue o tsjaja angueze? ³³ ¿Cjó sö ra mama xe tũ nzhubü yo o juajnü Mizhocjimi? Dya cjó sö. Nguetsjë angueze mama c'ü ya perdonaozüji, dya rí tũji nzhubü.

³⁴ Nudya, ¿cjó sö ra mama ni jyodü rá tũji? Dya cjó sö, na ngueje ngue e Jesucristo c'ü o ndü c'ü rva tũgöji, cjanu o te. Nudya, bübütjo dya c'ü, cja o jodyë Mizhocjimi nu ja sido ñacöji cja jmi Mizhocjimi. ³⁵ ¿Cjó sö pje ra tsja c'ü dya cja ra s'iyazüji e Cristo? Dya sö'ö pje ra tsja'a 'naja. Zö pje rá nuji, zö pje rá sufridoji; me s'iyazüji e Cristo. Zö nugüji na ü; zö ri söji tjiijmi; zö ojtjo pje rá jeji, me

s'iyazüji e Cristo. Zö ya ngue rá tûji, zö ra mbötcüji, me s'iyazüji e Cristo. ³⁶ C'ü rrã nuji nguejnu je ga t'opjü cja o jña Mizhocjimi. Mama a cjava:

Yo nte me cja'a ra mbötcüji texe yo pa'a na ngueje je ngue o t'izüji Mizhocjimi.

Rí chjëntjoji nza cja ndëncjürü c'o ya xöcüji ra mbö't'üji.

³⁷ Zö rí nuji texe yo, sido rí zëzhiji. Na ngueje e Jesucristo c'ü bübü cja ín mü'büji me na zëzhi c'ü. Me xo s'iyazüji. ³⁸ Cja ín mü'bügö rí pãrã na cjuana me s'iyazüji Mizhocjimi. Dya sö pje ra jyanngügöji Mizhocjimi c'ü me s'iyazüji. Ne ri ngue c'ü rga tûji; ne ri ngue c'ü pje ra tsjacüji 'ma xe rí bübüji. Ne ri ngue c'o o anxe Mizhocjimi; ne ri ngue e Satanás c'ü dya jo 'ñe c'o o dyoji. Ne ri ngue c'o va sädã dya; ne ri ngue c'o cja ra zädã. Dya sö pje ra jyanngügöji Mizhocjimi c'ü me s'iyazüji. ³⁹ Ne ri ngue c'o bübü a jens'e; ne ri ngue c'o bübü a jö mü. Texe yo o dyät'ã Mizhocjimi; dya pje bübü c'ü sö ra jyanngügöji Mizhocjimi c'ü me s'iyazüji. Na ngue c'ü o tsja e Jesucristo c'ü ín Jmugöji, rí pãrã me s'iyazüji Mizhocjimi.

9

Dios ha escogido a los de Israel

¹ Na cjuana c'ü rí xi'ts'iji na ngueje bübüzü e Cristo. Dya bëchjine c'ü rí xi'ts'iji. O Espiritu Mizhocjimi cjacü rá pãrã a mbo ín mü'bü c'ü na cjuana c'ü rí xi'ts'iji. ² Na cjuana me rí cjijñi na puncjü; me nzhumü ín mü'bü c'ü dya c'ueñe. ³ Na ngueje nuzgö rí negö 'ma ro sö, ja rva cja pügö ro pätpägö yo ín menzumügöjme, dya cja ro bübüzü

e Cristo, nu 'ma je rva cjanu ro jogü o mü'büji, ro bübütjo yo ín menzumügöjme. ⁴ Nu yo ín menzumügöjme je menzumüji a Israel. Ngue c'o o tsjapü Mizhocjimi o t'i. Ngue c'o mi jandaji na zö Mizhocjimi. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi pje mi ne angueze. Ngue c'o o ch'unü nu ley Mizhocjimi. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi ja rvá ma't'üji angueze. Ngue c'o o xipji Mizhocjimi pje ro tsja angueze. ⁵ Nu c'o o mboxtita yo menzumü a Israel mi ngue c'o mi ma't'ü Mizhocjimi. E Cristo je vi peje nu cja c'o menzumü a Israel 'ma o jmus'ü cja ne xoñijö mü. Angueze ngue Mizhocjimi; manda texe a jens'e 'ñe texe cja ne xoñijö mü. Nguextjo angueze rá ma't'üji. Je rga cjanu, amén.

⁶ Nu c'o mi mama Mizhocjimi ro unü yo menzumü a Israel, jo na cjuana c'o. Pero dya texe c'o menzumü a Israel ngue o t'i Mizhocjimi. ⁷ Nu c'e t'i c'ü mi mama Mizhocjimi ro unü e Abraham, ngue e Isaac. Nguextjo c'o o mboxbêche e Isaac c'ü mama Mizhocjimi ngue c'o o mboxbêche e Abraham. ⁸ C'ü ni tsjapü o t'i Mizhocjimi 'na nte, dya ngue c'ü ri mboxbêche cja e Abraham, ngue c'ü ya mama Mizhocjimi ra tsjapü o t'i. ⁹ O mama Mizhocjimi a cjava, o xipji e Abraham: "Ra chjüncjê dya, rá ëjë. Nguec'ua e Sara c'ü nin su ra mus'ü 'na ts'it'i", eñe Mizhocjimi. C'e ts'it'i mi ngue e Isaac.

¹⁰ Nuc'ua e Rebeca mi tũ yeje ts'it'i c'o mi cuate c'o ro musp'ü e Isaac c'ü mi ngue ín mboxtitagöji. ¹¹⁻¹² Mizhocjimi c'ü zojnü yo nte, juajnü c'o ne ra juajnü. 'Ma dya be mi jmus'ü c'o ye t'i, 'ma dya pje be mi cjavi c'ü na jo ne ri ngue c'ü na s'o, Mizhocjimi o mama, o xipji e Rebeca: "C'ü

ot'ü ra jmus'ü, ra mbëpi c'ü va bëpja”, eñe. ¹³ Je xo ga cjatjonu c'ü mama cja c'ü t'opjü: “Nza yeje bëzo, ngue e Jacob c'ü ró juajnü rá intsjimigö; dya ngueje e Esau”, eñe Mizhocjimi.

¹⁴ ¿Pje rá mangöji, 'ma? ¿Cjo rá mamaji c'ü dya jo c'ü cja Mizhocjimi? Jiyö. Me na jo ga tsja Mizhocjimi. ¹⁵ O xipji e Moisés: “Nuzgö rá juentscö nu c'ü rí ne rá juentse”, eñe. ¹⁶ Mizhocjimi 'ma ra juentse 'na nte, dya ngue c'ü mi ne c'e nte c'ü rví juentse. Ne xo ri ngue c'ü me mi cja'a c'e nte c'ü rví juentse. Mizhocjimi ra juentse na ngueje ne ra juentse. ¹⁷ Je t'opjü c'ü o mama Mizhocjimi va xipji e Faraón: “Ró juan'c'ügö i tsja rey, ngue c'ua ra 'ñetse c'ü me na zëtsigö. Ró juan'c'ügö ngue c'ua ín chjügö ra 'mãrã texe cja ne xoñijömmü”, eñe. ¹⁸ Nguec'ua 'ñetse Mizhocjimi juentse c'ü ne ra juentse. C'ua ja nzi va tsjapü Mizhocjimi e Faraón ma me o mü'bü, je xo ga cjatjonu c'apü na me o mü'bü nu c'ü ne ra tsjapü a cjanu.

¹⁹ 'Na rí xitsiji: “¿Jenga mama Mizhocjimi c'ü ngue ín s'ocügöji c'ü rí cjaji 'ma? ¿Cjó ngue c'ü sö ra zövi Mizhocjimi? Angueze cja'a c'ü ne'e”, rí 'ñenzgöji. ²⁰ ¿Pje pjë'tsc'e c'ü ni sövi jña Mizhocjimi? 'Na s'äbã, 'ma ro sö ro ña'a, ¿cjo ro xipji c'ü vi dyät'ä: “¿Jenga i dyäcö a cjanu?”, ro 'ñeñe? ²¹ C'ü ät'ä o s'äbã, ¿cjo dya sö ra dyät'ä 'natjo mbëjömmü 'na s'äbã c'ü na zö, xo 'ñe 'na s'äbã c'ü rguí dyüt'ü o cañabü?

²² ¿Pje rá mangöji 'ma? Mizhocjimi ne'e ra jizhi c'ü ünmbü nzhubü; y ngue angueze c'ü na zëzhi c'ü sö ra tsjapü ra sufrido c'o tũ nzhubü. Zö Mizhocjimi ra tsjapü ra sufridoji a cjanu, pero pësp'iji na puncjü paciencia anguezeji. ²³ A cjanu

Mizhocjimi o mbësp'iji na puncjü paciencia; ngue c'ua ra 'ñetse me na zö c'ü c'apü nu c'o juentse angueze. Mizhocjimi o mama ndeze mi jinguã c'ü ra tsjapü a cjanu anguezeji. ²⁴ Ra tsjapü a cjanu Mizhocjimi nu c'o o zojnü angueze, dya nguextjo c'o menzumü a Israel; xo 'ñe c'o dyaja nte. ²⁵ Je xo ga cjatjonu c'ü mama Mizhocjimi c'ü o dyopjü e Oseas. O mama a cjava:

C'o dya mi ngue ín ntegö, rá mama ngue ín ntegö dya c'o.

C'ü dya mi s'iyagö, rá xipji dya: “Rí s'iyats'ügö dya”, rá embe.

²⁶ Nu ja vi sjipjiji: “Dya ngue'tsc'eji ín ntets'ügöji”, eñe,

ngueje nu c'ua ja ra sjipjiji ngueje o t'iji Mizhocjimi c'ü bübüjtjo.

²⁷ Xo 'ñeje e Isaías o mama co texe o mü'bü ja rva cja yo menzumü a Israel. O mama a cjava: “C'o o mboxbëche e Israel rrã puncjüji; ri chjëntjui 'ñöxijömmü a ñünü e ndeje. Zö rrã puncjüji, pero ja nzitjo c'o ra jogü o mü'bü c'o. ²⁸ Dya cja xe ra mezhe ra tsja Mizhocjimi c'ua ja nzi va mama, ra jñünpü ngüenda yo cãrã cja ne xoñijömmü c'o cja na s'o, ra castigaoji”, eñe. ²⁹ Je xo ga cjatjonu va dyopjü e Isaías c'ü ro zädä. O mama a cjava:

Na ngueje me juentsete Mizhocjimi c'ü manda texe, o jyëzi c'ü xe ro cãrãji ja rí nziji.

'Ma jiyö, ya ro tjorüzüji rí texeji, nza cja c'o mi menzumü a Sodoma 'ñe c'o mi menzumü a Gomorra. O tjorü c'o, eñe.

La gente de Israel y el evangelio

³⁰ ¿Pje rá mangöji 'ma? Nu c'o dya mi menzumü a Israel, dya mi jodüji ja rvá jogüji a jmi Mizhocjimi. Pero o 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi, nguec'ua Mizhocjimi mama c'ü dya tüji nzhübü dya. ³¹ Nu c'o menzumü a Israel mi jodü ro tsjaji texe c'o mama o ley Mizhocjimi ngue c'ua ro jogüji a jmi angueze. Pero dya sö ro tsjaji. Nguec'ua xe tütjoji nzhübü. ³² ¿Jenga xe tütjoji nzhübü? Xe tütjoji nzhübü na ngueje dya 'ñench'e o mü'büji Mizhocjimi. C'ü mi cjaji, mi jodü ro cumpleji ngue c'ua ro jogüji a jmi Mizhocjimi. O pjeñeji cja c'e ndojo, c'ua ja nzi ga t'opjü cja o jña Mizhocjimi. ³³ C'e jña mama a cjava:

Tsjijñiji na jo. Rí emegö a Sion 'na ndojo c'ü ni pje's'eji 'ñe c'ü ni nügüji. C'e ndojo ne ra mama e Cristo. Nu c'ü ra 'ñench'e o mü'bü angueze, dya ra bēzhi o tseje; ra chöt'ü c'ü na cjuana c'ü mama angueze, eñe.

10

¹ Mi cjuarmats'ügöji, c'ü ne'e ín mü'bügö, c'ü rí ötpügö Mizhocjimi yo menzumü a Israel ngue c'ü ra 'ñemeji libre cja c'o na s'o, ra jogü o mü'büji. ² Rí pârâ na jo, me jodüji c'ü me ra neji Mizhocjimi. Pero dya pârâji ra ma't'üji Mizhocjimi c'ua ja nzi ga ne angueze. ³ Anguezeji dya cja püji ngüenda Mizhocjimi ja rgá sö ra jopcü o mü'büji. C'ü cjaji, jodütsjéji ra cumpleji o ley Mizhocjimi ngue c'ua ra jogüji cja o jmi. Dya ne ra dyätäji c'ü mama Mizhocjimi, c'ü ja rgá sö ra jopcü o mü'büji. ⁴ C'ü rguí jogü 'na nte a jmi Mizhocjimi, dya ngue c'ü ra cumple c'ü o ley. Na ngue ya ëjë e Cristo. Nu

c'o ench'e o mü'bü e Cristo, nguextjo c'o mama Mizhocjimi ya jogüji cja o jmi.

⁵ Nu c'o ne c'ü ra jopcü o mü'büji na ngueje jodü ra dyätäji o ley e Moisés, je t'opjü a cjava cja c'e ley: “Para ra bübütjo 'na nte, ni jyodü ra tsja texe c'o mama c'e ley”, eñe. ⁶ Pero nudya, 'ma cjó c'o ra 'ñench'e o mü'bü e Cristo, ra jogü 'ma a jmi Mizhocjimi. Dya ni jyodü ra nguijñi cja o mü'bü: “¿Cjó ra ma a jens'e ra ma sinquiiji a 'ñecjua e Cristo?” ⁷ Dya xo ni jyodü ra nguijñi: “¿Cjó ra ma cja c'o ya ndü ra tsjapü ra te'e e Cristo?”, ra 'ñeñe, iyö. ⁸ Pero, ¿pje cijñi cja o mü'bü nu c'e nte c'ü dya tû nzhubü na ngueje o 'ñench'e o mü'bü e Cristo? Mama c'e nte'e c'ü: “Ya ró ärä o jña e Cristo; bübü o jña cja ín mü'bügö, y rí ña'a o jña”, eñe. C'e jña, ngue c'ü rí xipjigö yo nte. ⁹ Rí xi'ts'iji: 'Ma na cjuana rí mangueji e Jesucristo ngue in Jmugueji y 'ma na cjuana in ejmeji cja in mü'bü Mizhocjimi o xos'ü 'ma o ndü, ra jocüts'üji in mü'bü 'ma. ¹⁰ Na ngueje 'ma rí 'ñench'e in mü'büji e Cristo, ra mama Mizhocjimi ya perdonaots'üji, dya in tñji dya nzhubü; y 'ma dya rí tseji rí mangueji e Cristo ngue in Jmugueji, Mizhocjimi ra jocüts'ü in mü'büji 'ma.

¹¹ O jña Mizhocjimi mama a cjava: “Nu c'ü ejme e Jesucristo, dya ra yembeñe na ngueje Mizhocjimi ra tsja texe c'ü o mama”, eñe. ¹² C'ü ra 'ñejme, dya ra tsja zö ri menzumüji a Israel; zö ja nde ri menzumüji. Na ngueje 'natjo o Jmu yo menzumü a Israel y yo dyaja nte. Ra 'nintsjimiji texe c'o ma't'ü angueze. ¹³ Na ngueje ra jogü o mü'bü texe c'o na cjuana ma't'ü c'ü ín Jmugöji.

14 Pero, ¿ja rgá sò ra ma't'üji nu c'ü dya be ejmeji? ¿Ja xo rgá sò ra 'ñejmeji nu c'ü dya be äräji ja ga cja? ¿Ja xo rgá sò ra dyäräji nu 'ma ojtjo cjó ra zopjüji? 15 'Ma dya cjó däjä, ¿ja rgá sò ra zopjüji? Je xo ga cjatjonu, c'ü t'opjü c'ü mama a cjava: “Me na jo 'ma cjó c'o ra ma zopjü yo nte ra xipjiji o jña Mizhocjimi.”

16 Dya texeji o 'ñejmeji nu o jña e Cristo. Ya zädä c'ua ja nzi va mama e Isaías. O mama a cjava: “Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ¿cjó ngue c'ü o 'ñejme c'o ró mamajme?”, eñe. 17 Ot'ü ra dyärä 'na nte o jña e Cristo; nuc'ua ra 'ñejme 'ma.

18 Pero rí mangö, ¿cjo dya dyäräji? Jã, na cjuana o dyäräji. O jña Mizhocjimi mama a cjava: Nu e jña'a nu, o mamaji texe cja ne xoñijö mü. Xo dyäräji texe c'ua ja jnorü ne xoñijö mü.

19 Rá önnc'üji na yeje. ¿Cjo dya unü ngüenda c'o menzumü a Israel? E Moisés ngue c'ü ot'ü o dyopjü a cjava:

Rá nu na jo yo dya ngue ín ntegö, ngue c'ua me rí envidiagueji anguezeji.

Yo nte yo dya pãrã, rá cja püji na jo ngue c'ua rí ünmbügueji yo.

20 Xo 'ñeje e Isaías o zëchi o mü'bü c'ü rví mama a cjava:

C'o dya mi jongü, ngue c'o o chöcügö c'o.

Ró jizhitsjë c'ü rví mbãcã c'o dya mi jodü ja rvá mbãcã, eñe.

21 Pero c'ü mi mama ja ga cja yo menzumü a Israel, o mama e Isaías a cjava: “Najpa, 'najpa, rvá te'beta rvá ma't'ü yo nte yo dya ne ra dyätcã. Pero dya cjacüji ngüenda c'ü rí mama”, eñe e Isaías va pätpä Mizhocjimi.

11

Los de Israel que son salvos

¹ Nguéc'ua rí mangö: Nudya, ¿cjo ya jyëzi Mizhocjimi yo menzumü a Israel yo o juajnü mi jinguã? Jiyö; nutscö rí ejmegö e Jesucristo. Maco nguetscö 'naja yo menzumü a Israel. O mboxbêchezü e Abraham. Je xo rí bêche cja e Benjamín. ² Mizhocjimi dya jyëzi yo o nte angueze yo ya vi xöcü ro tsjapü o t'i angueze. Nudya, ¿cjo dya in pârâji ja ga mama nu t'opjü, nu nädä e Elías, 'ma o ngöt'ü c'o nu menzumüji a Israel? O ngöt'üji a jmi Mizhocjimi. ³ O mama e Elías a cjava: “Nu'tsc'e ín Jmuts'ügö, ya mbö't'üji c'o mi mama in jñague. Ya yä't'äji c'o altar nu ja mi ma'tc'ügue c'o in nte'e. Ya nguetjözügö xe rí bünc'ö. Nudya jongüji ja rgá mbötcüji”, eñe e Elías. ⁴ ¿Ja va ndüntü c'ua Mizhocjimi? O ndünrü a cjava: “Ró xöcügö yencho mil c'o dya ndüñijömmü a jmi c'e ts'ita Baal. Nuc'o, matcügö c'o”, eñe Mizhocjimi. ⁵ Je xo ga cjatjonu yo pa dya yo. Cârã ja nzi yo menzumü a Israel yo ejme Mizhocjimi. Angueze o juajnüji na ngueje me na jonte c'ü. ⁶ O unütjoji c'ü ro jogü o mü'büji. Dya ngue c'ü pje vi tsja anguezeji c'o na jo c'ü o jogü o mü'büji. 'Ma ri ngue a cjanu, dya ro ch'unütjoji 'ma.

⁷ ¿Pje rá mangöji 'ma? Yo menzumü a Israel dya chöt'üji c'ü me mi jodüji. Pero c'o o juajnü Mizhocjimi, ngue c'o o chöt'ü c'o. C'o dyaja o tsjapüji ma me o mü'büji. ⁸ Anguezeji cjaji c'ua ja ga mama o jña Mizhocjimi c'ü mama a cjava: “Mizhocjimi o unüji 'na pjeñe c'ü dya ro tsjapüji ngüenda. O tsjapü o ndöji c'ü dya ro jñandaji, ñe o

ngõji c'ü dya ro dyäräji. Je ga cjatjonu anguezeji hasta yo pa dya”, eñe. ⁹ Xo 'ñeje e David, o mama a cjava:

Me ñõnüji na jo nguec'ua ga nguiñiji me mäjã Mizhocjimi ga neji. C'ü o pjeñeji onpütjoji.

Pero Mizhocjimi ra nzhopcüji c'ü cjaji.

¹⁰ Ra ndëzhöji ngue c'ua dya ra sö ra jñandaji. Texe yo pa ra c'oxütjüji, eñe.

La salvación de los que no son de Israel

¹¹ C'ü rí mangö, ¿cjo ya pjeñeji c'ü dya cja ra sö ra böbüji? Jägã ra sötjo, 'ma ra dyätäji Mizhocjimi. Pero yo menzumü a Israel, dya ne ro dyätäji o jña e Cristo; yo dyaja nte ngueje yo na ätä dya. Nguec'ua sö ra jopcü o mü'büji. A cjanu yo menzumü a Israel ra envidiaji na ngue c'ü ni jopcü o mü'bü dya, yo dyaja nte. ¹² O bëzhi yo menzumü a Israel 'ma dya ne ro dyäräji o jña e Cristo. Mizhocjimi o 'nintsjimi c'ua yo dyaja nte cja ne xoñijö mü. Tsijñiji. Xenda ra 'nintsjimi texe yo nte cja ne xoñijö mü 'ma xo ra nzhogü o mü'bü yo menzumü a Israel ra 'ñejmeji e Cristo.

¹³ Nu'tsc'eji in pārãji, Mizhocjimi o ndäcjä rá zo'c'üji dya, nu'tsc'eji dya in menzumüji a Israel. Co texe in mü'bü rí zo'c'üji o jña e Cristo. ¹⁴ Xo rí xipji a cjanu yo in menzumügöjme c'ü ya jocüts'ü in mü'büji Mizhocjimi. Xa'ma xo ra ne ra 'ñejme ja nzi anguesji, ra jogü o mü'büji. ¹⁵ Nu c'o menzumü a Israel, o xögüji cja Mizhocjimi; ngue c'ua Mizhocjimi dya cja cjäpü o nte c'o. Nguec'ua nudya, ngue yo dyaja nte cja ne xoñijö mü c'o recibido dya Mizhocjimi. Tsijñiji, nu 'ma ra 'ñejme e Jesucristo yo menzumü a Israel, ra recibido na

yeje Mizhocjimi 'ma yo. Nu'ma, ra chjënjui c'ü ro nanga c'o ya vi ndü'ü. ¹⁶ E Abraham chjënjui 'na dyüza. C'o o mboxbëche chjënjui c'o o dyëza. A cjanu, Mizhocjimi 'ma o xöcü e Abraham xo o xöcü texe c'o o mboxbëche.

¹⁷ Bübü c'o dyëza c'o o 'huacüji cja c'e za'a. Anguesji ngue c'o menzumü a Israel c'o dya ejme e Jesucristo. Nu'tsc'ejji, dya in menzumüji a Israel, in chjënjui o dyëza 'na olivo c'ü tetsjējē. O ch'äcäts'üji nu ja vi 'huacü c'o dyëza c'e olivo c'ü exvi 'ñench'ejji. Xo 'ñetsc'ejji dya, je ni 'ñeje cja c'e dyü'ü c'ü da'c'üji c'ü ni nocüji. ¹⁸ Zö je ga cjatjonu, dya rí tsjijñiji xenda na jotsc'ejji que na ngueje c'o dyaja c'o o 'huacüji. Nu 'ma ra ëjē in pjeñeji a cjanu, rí unnc'ejji na jo ngüenda c'ü dya je ni 'ñejets'üji c'ü rguí nocü c'e dyü'ü. Ngue c'e dyü'ü c'ü da'c'üji c'ü rguí nocügeji.

¹⁹ 'Na ri bübüts'üji c'ü ra xitsi a cjava: “O 'huacüji c'o dyë olivo ngue c'ua o ch'äcäzügöjme”, ra 'ñenzeji. ²⁰ Jã, na cjuana c'ü in mangueji. Pero pjötpüji ngüenda. ¿Jenga o 'huacüji? O 'huacüji na ngueje dya 'ñejmeji Mizhocjimi. Nu'tsc'ejji o ch'äcäts'üji na ngueje in ejmeji dya Mizhocjimi. Nguец'ua dya rí tsjapütsjēji na nojo. C'ü rí tsjaji, rí süji Mizhocjimi. ²¹ Tsjijñiji na jo. Mizhocjimi o 'huacü yo dyëza c'o je vi mbeje cja c'e za. Pjötpüji ngüenda, 'ma. Mizhocjimi xo sö'ö ra 'huacüts'üji nu'tsc'ejji o ch'äcäts'ügeji cja c'e za'a. ²² Me na jonte Mizhocjimi. Pero me xo cjapü ra sufrido nu c'o dya o 'ñejme. O 'huacüji cja c'e za'a. Pero nu'tsc'ejji, me na jonte c'ua nzi ga nuc'üji 'ma sido rí 'ñejmeji. 'Ma dya sido rí 'ñejmeji, xo ra 'huacüts'ügeji cja

c'e za'a. ²³ Xo nzitjo nu c'o menzumü a Israel, 'ma ra nzhogü o mü'büji ra 'ñejmeji Mizhocjimi, xo ra chäcä Mizhocjimi anguezeji. Na ngueje Mizhocjimi me na zézhi. Sö ra chäcätjoji na yeje. ²⁴ Na ngueje c'o menzumü a Israel ngueje c'e olivo c'ü exo 'ñench'ejí. Nu'tsc'ejí ngue'tsc'ejí c'e za c'ü ni chjü olivo c'ü o tetsjèjè. O ch'äcäts'üji cja c'e za c'ü exvi 'ñench'ejí. Xe ra sö ra ch'äcätjo na yeje c'o dyè c'o je vi mbeje cja c'e za c'ü exvi 'ñench'ejí.

La salvación final de los de Israel

²⁵ Mi cjuarmats'üji. Bübü c'ü dya 'mārā 'ma ot'ü c'ü rí negö rí pārāgueji na jo. Rá xi'tsc'öji ngue c'ua dya rí tsjapütsjèji na nojo. Cārā c'o menzumü a Israel c'o o meze o mü'büji. Je rga cjatjoji c'ua dya, hasta 'ma cja ra sötü c'ua texe c'o ra 'ñejme Mizhocjimi yo dyaja nte. ²⁶ Nuc'ua ra jogü c'ua o mü'bü texe yo menzumü a Israel, c'ua ja nzi va t'opjü a cjava:

Ra èjè nu c'ü ra böbü a nde. Rguí 'ñeje a Sion, ra ndintspi o mü'bü yo o mboxbèche e Jacob.

²⁷ Nujnu ngue nu ró mama 'ma ot'ü c' ü rá c jagö; ró mama c'ü rá tjintspiji o mü'büji, eñe Mizhocjimi c'ü ra tsja'a.

²⁸ Anguezeji üji Mizhocjimi. Dya o dyätäji o jña e Cristo. Nguec'ua ya o säjä c'ua ja in cārāgueji c'e jña. Pero Mizhocjimi o juajnü yo menzumü a Israel na ngueje ngue o mboxbècheji e Abraham. Mizhocjimi me s'iyaji. ²⁹ Nu c'ü mama Mizhocjimi ra tsja, ra cumple c'ü. O zojnü c'o menzumü a Israel. Mizhocjimi dya pötü c'ü cja'a. ³⁰ Nu'tsc'ejí, dya in menzumüji a Israel, mi jinguã, dya mi negueji ri dyätäji Mizhocjimi. Pero ya juen'tsc'ejí

dya angueze, na ngueje yo menzumü a Israel, dya ne ra 'ñejmeji. ³¹ Je xo ga cjatjonu anguezeji, dya ne ra dyätäji. Pero c'ua nzi ga juen'tsc'egueji dya Mizhocjimi, xo ra zädä c'ü ra juentse anguezeji. ³² Mizhocjimi o tsjapü c'ü o 'ñetse c'ü tũ'ũ o nzhübü texe yo nte, yo menzumü a Israel 'ñe yo dyaja nte. Nguec'ua Mizhocjimi sö ra juentseji texeji.

³³ Me na jo c'ü cjiñi Mizhocjimi. Me na nojo c'ü cja'a. ¿Cjó sö ra mbärã jenga cja'a c'ü cja? Pero angueze, me na zö texe c'o cja'a. ³⁴ O jña Mizhocjimi mama a cjava: “¿Cjó ngue c'ü o mbärã c'ü mi cjiñi Mizhocjimi? ¿Cjó ngue c'ü sö ra tsja xöpüte ra xipji Mizhocjimi c'ü ra tsja? Dya cjó sö. ³⁵ ¿Cjó ngue c'ü ya vi mbeñe Mizhocjimi ante c'ü ro tsja Mizhocjimi ro mbeñe c'e nte? Ojtjo dya cjó bübü”, eñe. ³⁶ Texe yo bübü, texe yo ts'a, je ni 'ñeje cja Mizhocjimi. 'Ma pje c'o ts'a, ngueje angueze vi mbeñe c'ü ro ts'a. 'Ma pje c'o ts'a, ngue c'ü ra 'mãrã Mizhocjimi. Dya rá jëziji rga mamaji angueze me na zö'ö. Je rga cjanu, amén.

12

La vida consagrada a Dios

¹ Mi cjuarmats'üji, me co juen'tsc'ejji Mizhocjimi. Nguec'ua rí ö'tc'üji rí nzhötütsjëji Mizhocjimi co texe in mü'büji texe yo pa c'o rí bübüji, rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne angueze c'o na jo. Ngue c'ü ni jyodü rí tsjaji. Ngue c'ü rguí mäjã Mizhocjimi. ² O Espíritu Mizhocjimi da'c'üji nuevo in pjeñeji. Nudya c'ü in dadyoji, ni jyodü dadyo rguí nzhodüji. Dya cja rí nzhodüji c'ua ja nzi ga nzhodü nu c'o dya pãrã

Mizhocjimi. Nuc'ua sö rí pãrãji c'ü ne Mizhocjimi. Sö rí pãrãji c'ü na jo.

³ Mizhocjimi o dyacü c'ü ja rgá sö rá jí'ts'iji c'ua nzi ga cja angueze. Nguec'ua rrã zo'c'üji. Mizhocjimi o dya'c'üji ja rgui pëpji angueze. Nguec'ua dya rí tsijñitsjëji que me na nojots'üji. Dya rí tsijñiji que xenda ni muvits'üji a jmi Mizhocjimi que na ngueje yo nin cjuarmaji. ⁴ Nu ín cuerpoji bübü na puncjü yo ch'ácázüji. Pero dya 'na ma cjatjo c'ü o bëpji anguezeji. ⁵ Je xo ga cjatjözögöji nu. Na puncjüzüji. Pero 'natjo ín cuerpoji na ngueje e Cristo bübü cja ín mü'büji. Rí 'natjo cuerpoji rí texeji; rí pötü rgá pjöxteji.

⁶ Yo bëpji yo sö rá cjaji, nde nandyo yo, c'ua nzi va dyacüji Mizhocjimi rá cjaji. C'o o ch'unü ra ña o jña Mizhocjimi, ra ña c'ua ja nzi va unü Mizhocjimi ra ña. ⁷ C'o o ch'unü ra tsja mböxte cja o bëpji Mizhocjimi, ra tsjacjuana. C'o o ch'unü ra xöpü o jña Mizhocjimi, ra xöpü na jo'o. ⁸ C'o o ch'unü ra zopjü yo cjuarma, ra zopjüji na jo o jña Mizhocjimi. Nu c'o ra unü c'ü pje nde pë's'i, ra unü co texe o mü'bü. Nu c'o o ch'unü ra tsja xo'ñi cja o bëpji Mizhocjimi, ra mbötpü ngüenda ra tsja c'ua ja nzi ga ne Mizhocjimi. Nu c'ü pjös'ü c'o pje ni jyodü, ra mäjã rgá mbös'ü.

Deberes de la vida cristiana

⁹ Rí s'iyaji yo nin minteji co texe in mü'büji. Jyëzgueji c'o na s'o. Sido rí tsjaji c'o na jo. ¹⁰ Rí pötqui s'iyaji na ngueje nde in cjuarmaji in texeji. Dya rí envidiaji yo nin cjuarmaji. Pero rí tsijñiji c'ü xenda na jo nzi 'naja anguezeji que na ngue'tsc'eji.

¹¹ C'ü rí tsjaji rí pëpjigueji na jo; dya rí ndyemeji. Ngueje c'ín Jmugöji in pëpiji. C'ü rí tsjaji, rí tsjaji c'ua ja nzi ga ne o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü cja in mü'büji.

¹² Rí mäjceji na ngue ra ch'a'c'ejí c'o me na jo'o. Zö pje rí sufridoji, pero dya rí jyéziji Mizhocjimi. Sido rí dyötüji angueze.

¹³ Mizhocjimi ne'e, nu c'o in pë's'i rí unüji nin cjuarmaji 'ma pje ni jyodüji. Rí pjötpüji ngüenda rí säjäji na jo c'o cjuarma c'o va ëjë na j'ë.

¹⁴ Rí ma'tp'ütjoji Cjimi c'o nuc'üji na ü. Rí xipjiji na jo jña, dya rí sadüji.

¹⁵ 'Ma cjó c'o mäjä, xo rí mäjceji co anguezeji. 'Ma cjó c'o nzhümü o mü'bü, xo rí ndümüji co anguezeji.

¹⁶ Rí pötqui ñuji na jo. Dya rí tsjapüji na nojo c'ü ri nguetjo yo pje pjëzhi rí ñegueji y rí jogueji. Texe yo dya pje pjëzhi, xo rí ñeji yo, xo rí joji yo. Dya rí tsjiñitsjëji c'ü me ri pãrãgueji.

¹⁷ 'Ma cjó c'o ra tsja'c'üji na s'o, dya rí nzhopqueji. C'ü rí tsjaji, mimiji na jo a jmi yo nte. ¹⁸ Rí tsjaji posible rí pötqui ñuji texe yo nte, zö dya ra nuc'üji anguezeji. ¹⁹ Nu'tsc'ejí rí s'iyats'üji, 'ma cjó c'o pje ra tsja'c'üji na s'o, dya rí nzhopqueji. Nu'tsc'ejí jyéziji ra nzhopcüji Mizhocjimi. Na ngueje o jña Mizhocjimi je t'opjü a cjava: “Nguetscö rá nzhopcö 'ma cjó c'o pje cjäpü na s'o c'ü nu minteji. Nguetscö je rá castigao”, eñe c'ín Jmuji. ²⁰ Xo mama a cjava: “Nu 'ma ri sant'a c'ü in üvi, unügue c'ü ra zi'i. Nu 'ma ri tûre, unügue ndeje. 'Ma rí tsjague a cjanu, xãmã ra nguijñi, ra tseje na ngue vi tsja'c'ü na s'o”, eñe c'ín Jmuji. ²¹ C'ü

pje ra tsja'c'üji c'ü na s'o, dya rí jyëzi ra ndõ'c'üji c'ü rí tsjaji c'ua c'ü na s'o. C'ü rí tsjaji, tsjapüji c'ü na jo c'e nte. 'Ma rga cjanu, rí chõpüji c'ü na s'o 'ma.

13

¹ Ni jyodü rí dyätäji yo pje pjëzhi in texeji. Mizhocjimi jëzi yo pje pjëzhi ra mandaji cja yo nu minteji. Ngue angueze o ngamaji ra tsjaji jmu. ² Nguec'ua, c'ü dya ra dyätä c'o jmu, dya xo ätä Mizhocjimi 'ma c'ü. Mizhocjimi ra jñünpü ngüenda 'ma. Ra tsjapü ra sufrido. ³ C'ü vi ngamaji c'o pje pjëzhi, dya ngue c'ü ra zü'ü c'o cja na jo; ngue c'ü ra zü'ü c'o cja na s'o. Nu'tsc'eji, nu 'ma dya in neji rí sñji yo pje pjëzhi, tsjagueji na jo 'ma. Nuc'ua anguezeji ra mamaji me na jotsc'eji. ⁴ Mizhocjimi o ngamaji yo pje pjëzhi ngue c'ua rí mimiji na jo. Pero nu 'ma rí tsjaji na s'o, rí sügueji 'ma. Na ngueje dya bëvatjo ga mbë's'i poder yo pje pjëzhi ra tsja'c'üji rí sufridoji. Ngue o mbëppji Mizhocjimi ngue c'ua ra tsjapü ra sufrido c'o cja'a na s'o. Ra nzhopcüji c'ü vi tsjaji na s'o. ⁵ Nguec'ua rí dyätäji anguezeji. Dya nguextjo c'ü rguí sñji c'ü pje ra tsja'c'üji rí sufridoji. Rí dyätäji na ngueje in pãrãji c'ü na jo a cjanu. ⁶ Ngue yo ni tsjõt'üji o ndünjuajma yo pje pjëzhi. Na ngue ya ngama Mizhocjimi anguezeji ra mandaji.

⁷ Tsjõt'üji texe c'o in tñji. C'ü in tunpüji faina rí tsjaji. C'ü in tunpüji ndünjuajma, tsjõt'üji. C'ü ni jyodü rí sñji, rí sñji c'ü. C'ü ni jyodü rí respetaoji, rí respetaoji c'ü. ⁸ Dya cjó pje rí chüsp'üji ngüenda. Pero rí põtqui s'iyaji. C'ü ra s'iya nu minteji, cja'a c'ü mama o ley Mizhocjimi. ⁹ Je t'opjü a cjava: “Dya rí tsãjã ndixü. Ne xo ri ngue e ndixü ra tsãjã

bëzo. Dya rí pö't'üte. Dya cjó pje rí põnmbü. Dya cjó rí xosp'ü bëchjine. Dya cjó pje rí ñepe.” Nujyo ley yo, 'ñe c'o pje nde ma ley, ya vi tsjagueji c'ü mama yo, nu 'ma rí dyätâji c'e ley c'ü mama a cjava: “Rí s'iya nin minteji c'ua ja gui ñetsjëgue”, eñe. ¹⁰ C'ü ra s'iya nu minteji, dya ra tsjapü c'ü na s'o. Nguец'ua 'ma cjó c'o ra s'iya nu minteji, ya tsja 'ma, texe c'ü mama c'e ley.

¹¹ Dya cja rí ñjji, rí söji. Tsjaji c'ü mama Mizhocjimi. Nutscöji ró ench'e ín mü'büji e Jesucristo. Dya cja ra mezhe ra cumple texe c'o na jo c'o o mama ra dyacüji. ¹² E xõmü ya ni ma'a. Ya va pã'mã a jõmü e pa 'ma ra ëjê na yeje e Cristo. Dya cja rá cjaji c'o dya ma jo c'o mi cjaji 'ma rmi nzhodüji cja bëxõmü. Rá zëzhiji, rá cjaji c'o na jo. Na ngueje ya rí nzhodüji cja e jya's'ü. ¹³ Rá mimigöji na jo nza cja 'ma ri ngue 'ma ndempa 'ma cjó c'o jandgaji. Dya me rá cjambaxuaji c'ü me rá tji. Dya rá tsãjãji ndixü, ne ri ndixü ra tsãjãji bëzo. Dya rá cjaji c'ü pëndözüji ín cuerpoji. Dya rá cjaji chü. Dya cjó rá envidiaji. ¹⁴ Rí jyëziji e Cristo c'ü bübü cja ín mü'büji ra tsja'c'üji rí zëzhiji. Dya rí tsjapüji ngüenda nu ín cuerpoji c'ü rguí tsjijñiji ja rguí tsjaji c'ü ne'e nu ín cuerpoji.

14

No critiques a tu hermano

¹ Bübü cjuarma c'o cjiñi cja o mü'bü c'ü dya ra jogü ra tsjaji nu c'o in cjagueji, zõ in cjiñiji cja ín mü'büji ra jogü rí tsjagueji c'o. Rí sãjãji c'o cjuarma c'o. Pero dya rí söji jña c'ü rguí xipjiji c'ü dya jo c'ü cjiñi anguezeji. ² Bübü c'o cjiñi na jo ra

zi pje nde ma jñõnũ. Xo bũbũ c'o ra zitjo c'ajna, na ngueje cjiññiji cja o mü'bũji c'ũ dya ra jogũ ra zaji o ts'ingue. ³ Nu c'ũ sa ts'ingue, dya ra tsjapũ menu c'ũ dya sa ts'ingue. C'ũ si c'ajna, dya xo ra mama c'ũ dya jo c'ũ cja nu c'ũ dya si c'ajna. Na ngueje Mizhocjimi sãjä nu c'ũ sa ts'ingue; xo nzitjo c'ũ si c'ajna. ⁴ ¿Jenga in so'bũji yo nin cjuarmaji? Maco ngueje o mbëpjiji Mizhocjimi. Dya ngueje in mbëpjigueji. Nguetsjẽ Mizhocjimi mama cjo na jo va mbëpiji, cjo jiyõ. Mizhocjimi sõ ra tsjapũji ra mbëpiji na jo na ngueje na zëzhi angueze.

⁵ Bũbũ c'o cjiññi c'ũ bũbũ pa'a c'o xenda na sjũ'ũ a jmi Mizhocjimi que na ngueje c'o dyaja pa'a. Bũbũ c'o cjiññi nde 'na ma cjatjo yo pa'a a jmi Mizhocjimi. Ni jyodũ nzi 'naja ra mbãrã na jo cja o pjeñe c'ũ na jo c'ũ cja'a. ⁶ C'o cjavũ ngũenda c'o sjũpa, mbeñeji Mizhocjimi ga tsjaji. C'o dya cjavũ ngũenda, xo mbeñeji Mizhocjimi. C'o si pje nde ma jñõnũ, mbeñeji Mizhocjimi na ngueje unũji na pøjõ. C'o dya xo si, xo mbeñe Mizhocjimi c'o. Xo unũji na pøjõ.

⁷ Dya rí cãrãtsjẽgõji. 'Ma rí tũji, dya xo rí bũntsjeji. ⁸ Nu 'ma rí bũbũji, ngueje in Jmuji c'ũ rí bũbũji a jmi. Nu 'ma rí tũji, xo ngueje a jmi e Jmu c'ũ rí tũji. Nguec'ua zõ rí bũbũtjoji o zõ ya rga tũji, je 'ñezgõji e Jesucristo. ⁹ E Cristo o tsja o Jmu c'o ya ndũ 'ñe yo cãrãtjo dya. Ngue c'ũ vi ndũ'ũ e Cristo, cjanu o tetjo o bũbũtjo.

¹⁰ Nu'tsc'eji, ¿jenga in so'bũgueji nin cjuarma? ¿Jenga in cjavũji menu nin cjuarma? Maco texezũji nde rá bõbũji a jmi Mizhocjimi c'ũ rguí jñũncũji ngũenda. ¹¹ Je t'opjũ a cjava c'ũ o mama c'in

Jmugöji:

Ixna cjuana rí bübügö. Je xo ga cjatjonu, na cjuana
ra ndüñijöümüji texeji cja ín jmigö;
ra mamaji c'ua nguezgö Mizhocjimi rí mandagö
texe, eñe.

¹² Nguec'ua nzi 'nazgöji rá nzhötüji ngüenda
Mizhocjimi c'ü pje nde ró cjaji nzi 'nazgöji.

No hagas tropezar a tu hermano

¹³ Nguec'ua dya cja rá pötca so'bü ín dyoji. C'ü
rá cjaji, rá cijijñiji na jo c'ü dya pje rá cjaji c'ü ra
tsjapü ra nügü yo mi cjuarmaji, nguec'ua dya ra
xögüji cja e Cristo. ¹⁴ E Jesucristo c'ü bübü cja ín
mü'bügö, o tsjacü rá pârã c'ü dya cja c'o na s'o 'naja
nte, zö ra za ts'ingue, zö dya ra za ts'ingue. Pero
nu c'ü cijijñi c'ü cja c'o na s'o 'ma sa ts'ingue, o
ma dya sa ts'ingue; nuc'ü, cja c'o na s'o 'ma c'ü.
¹⁵ 'Ma ra nügü nin cjuarmaji na ngue ín sagueji
ts'ingue, nuc'ua c'ü ín cjagueji je 'ñetse c'ua, dya
ín s'iyaji nin cjuarmaji. O ndü e Cristo ngue c'ua
ro 'ñeme libre nin cjuarmaji. Dya rí tsjapüji ra
xögüji cja e Cristo na ngue c'ü ín ne rí saji ts'ingue.
¹⁶ Zö ín pârãgueji c'o na jo rí tsjaji, pero rí pjötpüji
ngüenda ja rguí nzhodüji ngue c'ua, dya ra sô ra
mamaji na s'o c'ü ín cjagueji. ¹⁷ Ngue Mizhocjimi
c'ü mandazüji. Nguec'ua, dya ra tsja zö pje rá
siji, zö dya pje rá siji. Nu c'ü ni muvi ngue c'ü rá
nzhodüji na jo, 'ñe rá cãrãji na jo yo nte. Me xo rá
mãjãji na ngueje bübü o Espíritu Mizhocjimi cja ín
mü'büji. ¹⁸ Nu c'ü pëpi a cjanu e Cristo, Mizhocjimi
ra mãpä c'ü, y yo nte ra mbãrã cja o mü'büji na jo
ga nzhodü c'ü.

19 Sido rí jyodüji rí pötqui ñuji, rí pötqui pjös'üji ngue c'ua xenda rí pãrãji Mizhocjimi in texeji. 20 Dya pje rí sigueji c'ü rgui s'o'tp'üji c'ü cja Mizhocjimi cja o mü'bü c'ü 'naja. Jã, na cjuana na jo texe yo pje nde ma jñõnü. Pero 'ma cjo c'o pje ra zi c'ü rguí tsja c'o na s'o c'ü 'naja, dya rga jo 'ma. 21 Na jo c'ü dya rí saji ts'ingue, dya xo rí siji vino. Dya pje rí tsjaji c'ü rí tsjapüji ra nügü nin cjuarmaji, o ra mamaji c'ü dya jo c'ü in cjagueji. 22 Nu c'ü o jí'ts'iji Mizhocjimi ra jogü rí tsjaji na ngueje in ejmeji angueze, ngue c'ü rí tsjaji c'ü. Pero nin cjuarmaji c'ü ejme cja o mü'bü c'ü dya ra jogü ra tsja a cjanu, dya rí tsjaji a jmi'i c'ü. Nu 'ma in pãrã cja in mü'büji na jo in cjaji, me in mäcjeji 'ma. 23 'Naja cjuarma c'ü dya pãrã cjo na jo ra za ts'ingue cjo jiyö, 'ma ra za c'e ts'ingue, cja c'o na s'o 'ma. Na ngueje 'ma dya pãrã 'naja cjuarma cjo na jo ra tsja cjo jiyö, pero 'ma ra tsja, cja c'o na s'o 'ma.

15

Agrada a tu prójimo, no a ti mismo

1 Bübüzügöji rí ejmeji ra jogü pje rá cjaji. Nutscöji rí ejmeji a cjanu, dya rá xipjiji c'o dyaja c'ü ni jyodü ra 'ñejmeji c'ua ja nzi rgá ejmegöji. 2 Bübü c'o rí ne rá cjaji c'o rí pãrãji c'o na jo. Pero ni jyodü rá cjiñiji yo in cjuarmaji. Na ngueje, dya ra jogü pje rá cjaji c'ü rá cjacöji ra tsja na s'o anguezeji. Rá cjaji ngue c'ua xenda ra mbãrãji Mizhocjimi. 3 Je xo va cjatjonu e Cristo. Dya xo tsjatsjè nu c'ü mi ne'e; o tsja c'ua ja nzi ga t'opjü c'ü mama a cjava: "C'o jña c'o sanc'üji nu'tsc'e in Mizhocjimits'ü, nguetscö je rí sèchigö c'o." 4 Texe c'o o t'opjü mi jinguã, je

vi t'opjü c'o, c'ü rga xörüji ngue c'ua rá pârãgöji. Nguec'ua rá te'beji na jo Mizhocjimi. Yo o jña Mizhocjimi yo t'opjü jítsiji rá sêchiji, nde rá mäjäji. ⁵ Ngue Mizhocjimi c'ü cjacüji rá zêzhiji 'ñe rá mäjäji. Angueze ra dya'c'üji c'ü 'natjo rgui tsjijñiji, c'ua ja nzi va tsja e Jesucristo. ⁶ Nguec'ua 'natjo jña rí mamaji. Rí mamaji me na jo Mizhocjimi c'ü nu Tata ín Jmuji e Jesucristo.

El evangelio anunciado a los que no son de Israel

⁷ Nguec'ua rí pötqui säjäji, c'ua ja nzi va säcjäji e Cristo. 'Ma je rgui tsjaji a cjanu, ra 'mãrã Mizhocjimi me na zö'ö. ⁸ Rí mangö e Cristo o tsja mböxte cja yo menzumü a Israel ngue c'ua ro mbãrã yo nte c'ü na cjuana c'ü mama Mizhocjimi. O tsja mböxte ngue c'ua ro zädã c'ü vi xipji Mizhocjimi c'o ín mboxatitajme. ⁹ O ã tsja mböxte ngue c'ua xo ra juentse yo nte yo dya menzumü a Israel. Nguec'ua anguezeji me ra mamaji c'ü me na zö Mizhocjimi c'ua ja nzi va t'opjü a cjava: Ngue nu rga tõi'c'ügö tjöjõ a nde'e cja yo dya menzumü a Israel. Ý rá ma'tc'ügö in chjügue, eñe.

¹⁰ Xo mama a cjava:

Nu'tsc'eji, dya ín menzumüji a Israel, rí mäjceji co yo o nte Mizhocjimi.

¹¹ Xo mama:

Nu'tsc'eji, dya ín menzumüji a Israel, rí ma'tc'eji ín Jmuji, ín texeji.

Texe yo nte nde ra mamaji me na jo Mizhocjimi.

¹² Je xo ga cjatjonu va mama e Isaías:

Ra êjë 'naja o mboxbêche e Isaí, nza cja 'ma peje 'na dyüza c'ü ya ni dyocüji.

Ra 'ñemeji ra tsja Jmu cja yo nte yo dya menzumü a Israel.

'Ma ra êjë c'ü, ngue c'ü ra 'ñench'e o mü'büji, eñe.

¹³ Mizhocjimi dacüji c'ü me rrã te'beji. Rí ötügö ra tsja'c'üji rí mächjeji na puncjü. Me ra söya na jo in mün'c'ejji na ngueje in ejmeji angueze. Nguéc'ua me xo rí che'beji na jo na ngueje na zèzhi o Espíritu Mizhocjimi c'ü bübü in mü'bügueji.

¹⁴ Mi cjuarmats'ügöji, ya ró junt'ü in mü'bügö na jo c'ü in cja. Xo nde in pãrãji c'ü ni jyodü. Xo söts'üji rí pötqui zopjüji nzi 'natsc'ejji. ¹⁵ Nujyo rí opjügö, rí zo'c'üji co yo na zèzhi jña ngue c'ua rí mbenn'ejji. Ró opjügö a cjanu na ngueje o 'ñempcö Mizhocjimi rá zo'c'ejji nu'tsc'ejji, dya in menzumüji a Israel. ¹⁶ O 'ñempcö Mizhocjimi rí pëpi e Jesucristo a nde cja yo dya menzumü a Israel. Rí xipjiji o jña Mizhocjimi. Nguéc'ua 'ma ra 'ñench'e o mü'büji e Jesucristo, ra mäjã Mizhocjimi. Nguéje o Espíritu Mizhocjimi ra xöcüji.

¹⁷ Me ni muvi c'ü ni mböxcü e Jesucristo c'ü rí pëpi Mizhocjimi. ¹⁸ C'ü rá mama, nguextjo c'ü o mböxcü e Cristo ró cja. Nguéc'ua yo dya menzumü a Israel o dyätãji Mizhocjimi na ngue c'ü rvá zopjüji, 'ñe c'ü rvá c jagö. ¹⁹ O Espíritu Mizhocjimi c'ü na zèzhi o 'ñünngügö in mü'bü. O mböxcü ró c jagö c'o na nojo, c'o me mi cijjñi yo nte; nguéc'ua mi unüji ngüenda c'ü na cjuana c'o mi mangö. Ró mama na jo nu jña nu mama ja ga cja e Cristo. Ró pjürü ró mama ne jña'a nu ndeze a Jerusalén; ró nzhodü ró zopjü yo nte cja na puncjü jñiñi hasta ró sät'ã a ma a Ilírico. ²⁰ Me ne in mü'bü rá mama o jña e Cristo nu c'ua ja dya be pãrãji e Cristo. Nguéc'ua, dya rí chjëntcjöbe nza cja c'ü jäbã 'na ngümü nu ja

ot'ü vi pjütü cimientu c'ü 'naja. ²¹ C'o rí zopjügö, ngue c'o nädäji a cjava cja o jña Mizhocjimi:

C'o dya sipji ja ga cja Mizhocjimi, ngue c'o ra mbārā ja ga cja angueze.

Nu c'o dya dyārā, ngue c'o ra mbārā c'o.

Pablo piensa ir a Roma

²² Na ngue c'ü rgá nzhonc'ö cja yo jñiñi nu ja dya be äräji o jña e Jesucristo, dya sö ro ma zenguats'üji. ²³ Pero nudya, dya cja xe bübü jñiñi a 'ñecjua c'ü xe ni jyodü rá zopjüji. Y ya mezhe cjë'ë me rí ne rá ma zenguats'üji. ²⁴ Nguec'ua 'ma rá ma a ma a España, rí negö rá cjogü rá ma zenguats'üji. Rí ne rá mimi ja nzi pa co nu'tsc'eji, rá mácjoji. Nuc'ua ra jogü rí pjöxcüji c'ü rga magö na jo cja 'ñiji. ²⁵ Pero nudya, je rga magö a ma a Jerusalén. Rá ma sopcö o merio c'o o nte Mizhocjimi c'o cārā nu. ²⁶ C'o ejme Mizhocjimi c'o cārā a Macedonia 'ñe yo cārā a Acaya, o ne ro jmutüji merio c'ü ro mbenpeji c'o o nte Mizhocjimi c'o cārā a Jerusalén c'o dya pje pë's'i. ²⁷ O ne ro tsjaji a cjanu. Na cjuana ni jyodü ra mbös'üji yo menzumü a Israel. Na ngueje anguezeji o mbös'üji yo dya menzumü a Israel 'ma o zopjüji o jña e Cristo. Nguec'ua yo dya menzumü a Israel ni jyodü xo ra mbös'üji dya, c'o menzumü a Israel. ²⁸ Nguec'ua rá ma sogü a ma a Jerusalén yo na jmutü c'o menzumü a Macedonia 'ñe c'o menzumü a Acaya. Nuc'ua 'ma rá ma a ma a España, rá cjogü c'ua ja in cārāgueji. ²⁹ Rí pārāgö 'ma rá sät'ä nu ja in cārāgueji, xenda ra 'nintsjimizüji e Cristo 'ma.

³⁰ Mi cjuarmats'ügöji rí ö'tc'üji rí pjöxcüji rí dyötcöji Mizhocjimi co texe in mü'büji na ngue c'ü

rgá ejmegöji e Jesucristo c'ü ín Jmuji. Xo rí dyötcöji Mizhocjimi na ngue c'ü o dyacüji o Espíritu c'ü rá pötca s'iyaji. ³¹ Rí dyötcöji Mizhocjimi c'ü ra böbü a nde, ra mböcü. Na ngueje me cãrã a ma a Judea c'o dya ne ra 'ñejme. Xo rí dyötcöji Mizhocjimi ngue c'ua c'o o nte Mizhocjimi c'o cãrã a ma a Jerusalén me ra mäjäji rgá nguiji c'o merio c'o rá ma sopcüji. ³² Xo rí dyötcöji Mizhocjimi nu 'ma ra ne angueze, rá mäjä rga sät'ä nu ja in cãrãgueji, ngue c'ua rá söyagö ja nzi pa. ³³ Mizhocjimi ngue c'ü dacüji c'ü ra söya ín mü'büji. Angueze ra bübüts'üji, texets'üji. Je rga cjanu, amén.

16

Saludos personales

¹ Rí ne rí pãrãji nu e Febe, mi cjügöji na ngue xo ejme e Cristo. Va tjë'ë ne carta. Nujnu pjöxte, pëpi ín Jmuji nu cja c'o cjuarma c'o cãrã a Cencrea. ² Rí sãjãgueji nu, c'ua ja xo gui sãjãji c'o dyaja c'o ejme c'ü ín Jmuji. Rí pjös'üji texe c'o rguí jyodü e Febe. Angueze ya mbös'ü na puncjü cjuarma. Xo me co mböxcü na puncjü.

³ Xipjiji ra mbörü Cjimi nza yejevi e Priscila co e Aquila. Rí mimbëpjijme cja e Jesucristo. ⁴ Nza yejevi mi nzhötsjëvi c'ü rví ndüvi, c'ü dya ro mbötcügö c'o nte. Rí unügö na pöjö anguezevi. Dya xo nguextjozögö. Xo 'ñe texe yo ejme Mizhocjimi yo dya menzumü a Israel, xo unüji na pöjö e Priscila 'ñe e Aquila. ⁵ Xo rí bötpügö Cjimi c'o ejme Mizhocjimi c'o jmurü cja o ngumü e Priscila 'ñe e Aquila. Xo rí bötpügö Cjimi e Epeneto c'ü me rí s'iyagö. Ngue c'ü ot'ü o 'ñejme e Cristo

nucjuã a Acaya. ⁶ Xipjiji e María ra mbörü Cjimi. Angueze o pëpji na puncjü a ndetsc'eji. ⁷ Xipjiji ra mbörüvi Cjimi e Andrónico 'ñe e Junias; rí cjaime c'o. Ma bübüjme a pjörü. C'o apóstole mamaji me na jonte anguezevi. Ot'ü o mbârãvi e Cristo que na nguetscö.

⁸ Xipjiji ra mbörü Cjimi e Amplias. Me rí s'iyá na ngueje ejme e Jesucristo c'ü ín Jmuji. ⁹ Rí bötpügö Cjimi e Urbano c'ü o mböxcüjme ró pëpijme e Jesucristo. Xo rí bötpügö Cjimi e Estaquis. Rí s'iyagö c'ü. ¹⁰ Xo rí bötpügö Cjimi e Apeles c'ü ya 'mãrã na jo c'ü ejme e Jesucristo. Xo rí xipjiji ra mbörü Cjimi c'o cãrã nu ngumü e Aristóbulo. ¹¹ Xipjiji ra mbörü Cjimi e Herodiön c'ü rí cjabe. Rí bötpügö Cjimi e Narciso 'ñe c'o cãrã o ngumü c'o xo ejme e Jesucristo c'ü ín Jmugöji. ¹² Xo rí xipjiji e Trifena 'ñe e Trifosa ra mbörüvi Cjimi. Anguezevi pëpjivi na puncjü c'ua ja ga ne c'ü ín Jmuji. Xo rí xipjiji e Pérsida ra mbörü Cjimi. Me rí s'iyagö c'ü. Xo o pëpji na zëzhi c'ua ja ga ne ín Jmuji. ¹³ Xo rí bötpü Cjimi e Rufo. Nuc'ü, me nädäji c'ü na jo ga dyätä c'ü ín Jmuji. Xo rí bötpügö Cjimi c'ü nu mamá e Rufo c'ü chjënjuj nza cja 'ma xo ri ngue mi mamágö c'ü. ¹⁴ Xo rí bötpü Cjimi e Asíncrito 'ñe e Flegonte 'ñe e Hermas 'ñe e Patrobas 'ñe e Hermes 'ñe c'o cjuarma c'o jmurü co anguezeji. ¹⁵ Xo rí bötpü Cjimi e Filólogo 'ñe e Julia 'ñe e Nereo 'ñe c'ü nu cjü 'ñe e Olimpas 'ñe texe c'o o nte Mizhocjimi c'o jmurü co anguezeji.

¹⁶ Rí pötqui zengueteji co texe in mü'büji, na ngue c'ü ya je 'ñets'ügueji Mizhocjimi. Bö'tc'üji Cjimi texe yo ja nde jmurü yo ma't'ü e Jesucristo.

17 Mi cjuarmats'üji, rí ö'tc'üji rí pjötpüji ngüenda nu c'o nan'ño ga jizhi, nguec'ua ga xõcüji c'o cjuarma. Dya rí dyocjeji c'o. 18 Na ngueje c'o cja'a a cjanu, dya cjaji c'ü manda e Jesucristo c'ü ín Jmuji. Cjatsjëji c'ua ja nzi ga neji. Me t'ecjañumü ga ñaji. Me xo cjaþüji me pãrãji. A cjanu onpüji c'o cjuarma c'o ts'i ni 'ñejme c'o pje nde sjipjiji. 19 Pero texe yo nte ya pã'c'ãji nu'tsc'eji in átãji o jña e Cristo. Nguec'ua me rí mã'c'ãji. Rí negö rí pãrãgueji ja rgui tsjaji na jo; dya rí ne rí pãrãgueji c'ü na s'o. 20 Mizhocjimi ngue c'ü cjacüji dya pje rá cjiññiji. Dya ra mezhe, angueze ra tsja'c'ü rí chõpüji c'ü dya jo c'ü ni chjü Satanás. Rí yödütjoji c'ü. Rí ötcö e Jesucristo c'ü ín Jmuji me ra nuc'üji na jo.

21 Bö'tc'üji Cjimi e Timoteo c'ü ín mimbëþjibe. Xo 'ñeje e Lucio 'ñe e Jasón 'ñe e Sosípater c'o rí cjaime.

22 Xo bö'tc'üji Cjimi e Tercio nu na opjü ne carta. Xo ejme e Jesucristo c'ü ín Jmuji.

23 Xo bö'tc'üji Cjimi e Gayo. Angueze o säcjã na jo nu cja ngumü. Xo säjä texe yo cjuarma a 'ñecjua. Xo bö'tc'üji Cjimi e Erasto c'ü ngue tesorero cja ne ndajñiñi va. Xo bö'tc'üji Cjimi e cjuarma Cuarto.

24 Rí ötcö e Jesucristo c'ü ín Jmugöji me ra nuc'üji na jo nza texets'üji. Je rga cjanu, amén.

Alabanza final

25 Me na jo Mizhocjimi c'ü sö'ö ra tsja'c'ü ra zë'ts'iji c'ua ja ga mama o jña e Cristo nu rí mama. Ngue nu cja 'mãrã. Mi jinguã dya cjó mi pãrã nu. 26 Ya 'mãrã ne jña dya nu. Nde 'na ma cjatjo ga mama nu jña'a nu, 'ñe c'ü o dyopjü c'o profeta. Mizhocjimi c'ü ra bübütjo para siempre, o manda

c'ü ro jmama o jña, c'ü ro sjipji texe cja yo jñiñi texe
cja ne xoñijõmü, ngue c'ua ra dyäräji, ra 'ñejmeji.

²⁷ Nguextjo Mizhocjimi c'ü me pãrã na jo. Dya rá
jëziji rá mamaji me na zö'ö Mizhocjimi na ngue c'ü
o tsja e Jesucristo. Je rga cjanu, amén.

**Nu o jña mizhocjimi nu mama ja ga cja e
Jesucristo
New Testament in Mazahua, Central
(MX:maz:Mazahua, Central)**

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazahua, Central

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazahua [maz], Mexico

Copyright Information

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazahua, Central

© 2007, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Sep 2022 from source files
dated 13 Jul 2022

2dd34152-63bb-5bf7-9ec4-df11c81ab2fc